Akbaba

— Langırt ve tilt makinelerinin yasaklanmasından sonra, Seçim Kanunu da değişiyor. —

Demirel — Haydi bakalım küçükler, evlerinize!..



Memleketimizin
3 büyük mevduat bankasından
biri olan

YAPI ve KREDİ BANKASI

2 MİLYAR LİRA'yı
aşan mevduat,
1,5 MİLYAR LİRA'yı

aşan plasmanlar,
tamamı ödenmiş

80 MİLYON LİRA SERMAYE
49 MİLYON LİRA İHTİYAT VE KARŞILIKLAR
ve
158 ŞUBE
ile yeni yıla girmiştir.

*

Bankacılık ve kültür alanlarında
DAİMA EN İYİ HİZMET
yeni yılda da
YAPI ve KREDİ BANKASI'nın
temel prensibi olacaktır.

YAPI ve KREDİ BANKASI
bu güçlü durumunu,
elde ettiği bütün üstün başarılarını
sayın halkımızın
ilgi ve güvenine borçludur.

YAPI ve KREDİ BANKASI
Daima en iyi hizmet



Akbaba

Yıl: 46 Cilt: 14 Sayı: 3 * Kurucusu: Yusuf Ziya ORTAÇ * 10 Ocak 1968

Bizi Kim İdare Ediyor?

BİR anket açsak, sokaktan geçen vatandaşları teker teker durdurup sorsak:

— Bizi kim idare ediyor?

Alacağımız cevaplar çeşitli olacaktır. Kimisi tereddüt etmeden:

— Adalet Partisi... diyecektir.

Kimi vatandaş başını kaşıyıp bir süre düşündükten sonra:

— Süleyman Demirel... diye cevap verecektir.

Bazı kişiler:

— Büyük Millet Meclisi... diye karşılık vereceklerdir.

Tecrübeli görünen başka birisi:

— Ah, diye başını sallayacaktır, İsmet Paşa varken başka kim idare edebilir ki bizi!... Muhalefette olsa da o, iktidarda olsa da o... Kafasındaki tilkiler döndükçe hepimizi o yönetir.

Meşrutiyetten beri huyumuzu suyumuzu iyice izlemiş olan gün görmüş ihtiyarlar diyecekler ki:

— Evlât, bizi, iyi saatte olsunlar idare eder.

Biz bu soy sözleri bir yana bırakarak bizi kimlerin yönettiğini daha kestirmeden söyliyeceğiz. Çeşitli araştırma, inceleme ve anketlere göre anlamış bulunuyoruz ki aslan, boğa, balık, yengeç, oğlak, koç gibi hayvanlar bizi idare etmeye başlamışlardır. Çünkü vatandaşların gazetelerde en fazla okudukları köşenin «yıldız falı» köşesi olduğu anlaşıldı. Basın dediğimiz nedir? Memleket idaresinde dördüncü kuvvet. Dördüncü kuvvetin milyonlarca kişi üstündeki etkenliği apaçık ortada... Sabah evden çıkacağı zaman o günkü falını okuyup da talimata göre hareket eden nice kişi var biliyor musunuz? Geçenlerde bir arkadaş birinden borç para istemiş, çünkü bayram üstü pek darda kalmış... Karşısındaki herif:

— Kusura bakma veremem, tahkik ettim, yengeç burcundan imişsin... dememiş mi!

Eve hizmetçi alacak olan hanım soruyor:

— Kızım hangi ayda doğdun bakayım, hangi burçtansın?

Ne var ki bizim Bâbıâli basını bu yolda pek lâubali. Sabah her bir gazeteyi açıp en gözde köşelere yerleşmiş yıldız fallarını okuduğunuzda şaşırıp kalmanız işten değildir. İster balık burcu peşinde koşun, ister boğa, ister aslan, ister yengeç... Bu saygıdeğer hayvanların her bir gazetede ayrı ayrı şeyler söylediğini göreceksiniz. Sözgelişi geçen gün oğlak burcu çeşitli gazetelerde bakın neler tavsiye ediyordu:

— Kendine çok güvenme, yanlış yoldasın!

— Bu hafta kimseye borç para verme!

— Tuttuğun yolu bırakma, tereddüt lüzumsuz!

— Son dakikada aklınıza gelecek bir fikir sizi kurtaracak.

— Başınıza bir belâ gelecek.

— Talih kuşu başınıza konacak.

Böylece yıldız falı, yıldız falı olmaktan çıkıp bir keşmekeşe dönüyor. Bu âlemde herkes eline bir gazete alıp «Bakalım bugün yıldızım ne söylemiş?» diye falını okur da, sabah evden çıkarken adımını ona göre atarsa topyekûn sapıtıyoruz diye düşünmez misiniz?

Sabahtan akşama ne yapacağımız belli değil. Plânlamayı da pilâvlama'ya çevirdikten sonra büsbütün rahat ettik. Trenlerin ne zaman kalkıp ne zaman varacağı belli olmayan, Şişli'den Beyazıt'a hangi yoldan gideceğini bilemeyen, karayollarında otobüs tokuşturan, kalkınıyorum sanıp borçlanan, Avustralya'ya adam gönderip Konya ovasını çölleştiren, yirmi yılda bir opera binasını bitiremeyen, on yıldan beri Beyazıt Meydanını kazan, tarihî eserleri turistlere satıp turizmden para kazanmaya kalkan, rüşveti geçerli usul kılıp torpilsiz iş görmeyen, bir yandan kadınları çarşafa sokarken öte yandan etekleri kalçalara doğru kısaltan, Atatürk'ün kalpaklı fotoğrafını derdest edip külâhlıları sokakta gezdiren, yirmi yıldan beri ithalâtı ihracattan fazla olduğu halde ayakta duran, kadınları sokakta sarkıntılıktan gezemeyen, nutuk atmaktan iş göremeyen, her yıl en az bir seçim yapan, tuhaf bir milletiz vesselâm...

Kimine göre işimiz Allaha kalmıştır; kimine göre Spor-Toto'ya; bize göre de yıldız falına!

Aslan, boğa, balık, yengeç, oğlak, koç gazete köşelerinde hepimize her gün akıl verip, yol gösteriyorlar. Kılavuzu karga olanın burnu şeyden çıkmaz demişler, ya kılavuzu «yıldız falı» olanın burnu ne olur, cevap verir misiniz?

AKBABA

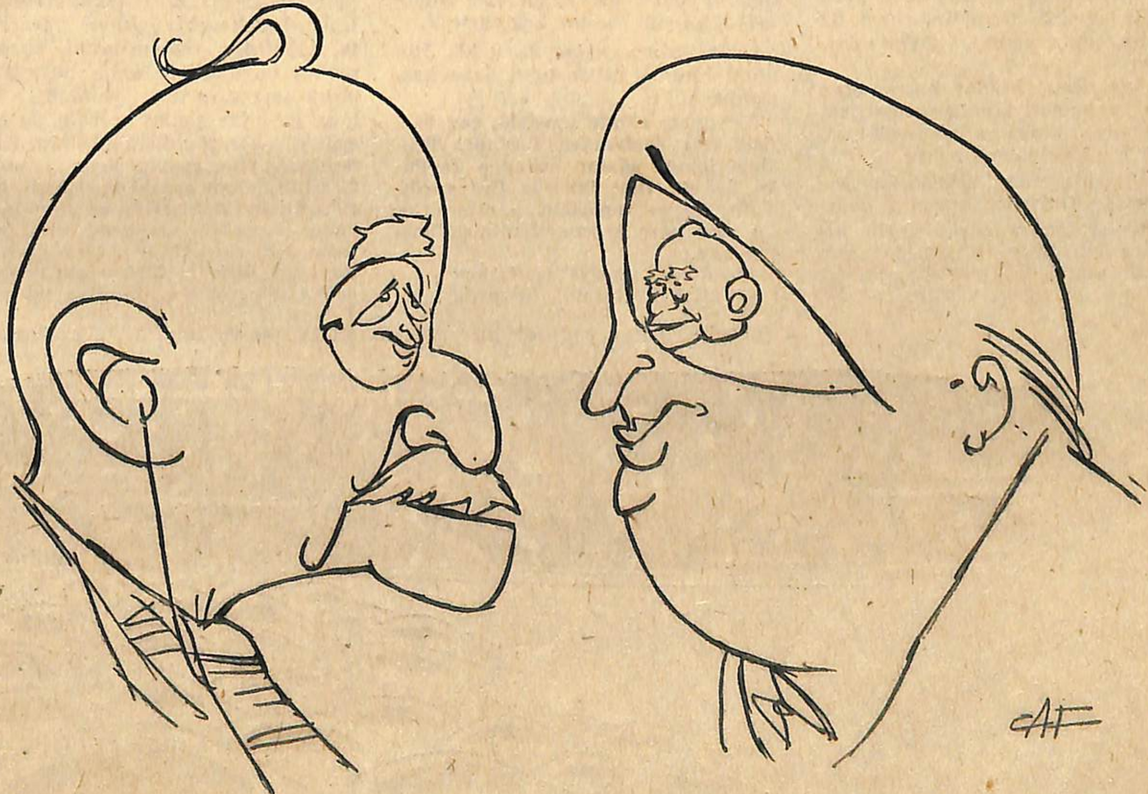
Teşekkürlerimiz

Yurt içindeki ve yurt dışındaki okurlarımızdan aldığımız bayram ve yılbaşı tebrikleri için gönülden teşekkürler ederiz.

Bu teşekkür satırları, ayrı ayrı cevap vermenin imkânsızlığı içinde yazılmıştır.

Tebriklerimiz, selâmlarımız ve en iyi dileklerimizle. **AKBABA**

İnönü, «Demirel ile aramızda görüş birliği var» dedi. — Gazeteler —



Yazısız



KARANTİNA koğuşunun çay ocağında hazırlık tamamdı. Ocakçı, çayı demlemiş, akşam postasında cezaevine gelecek tutuklulara, tavşan kanı gibi demli hapisane çayı sunacaktı. Yeni gelenler paralı olacakları için, onsekizinde çerkes kızı beli gibi incecik belli, küçük cam bardakta hapisane çayını içenler, artık ağalıklarını gösterecekler, çay bardağını önlerinden kaldıran meydancının tepsisine, bir yüzlük, bir ellilik, en azından bir on lira bırakacaklardı. Kimi zibidi de cezaevinin çay ocağını, mahalle çayhanesi sanır, çay tabağına bir yirmibeş kuruş, elli kuruş koyardı. Tabaktaki para, böylelerinin suratına çarpılırdı. Karantina koğuşunun ağası kızarsa, bu yol yordam bilmezlerin suratına iki şamar çarpar, kıçına iki tekme atıp bitli Âdem baba koğuşuna dehlerdi onları. Cezaevine ilk düşmüş acemilere yol göstermek için de, meydancı boşalmış çay bardağını almaya ilkin eski tutuklulardan birinin önüne gider, o da, kendisine koğuş ağasının önceden verdiği yüz lirayı tepsiye bırakarak, acemilere örnek gösterirdi.

Karanlık basıyordu yavaş yavaş... Akşam postasından gelen tutukluların cezaevi berberinden çıkıp hamama girdiklerini öğrenmişlerdi. Nerdeyse gelirlerdi.

Karantina koğuşunun ağası, çay ocağının solunda, üç döşek üstüne serilmiş postuna kurulmuş, bir eliyle bıyığını buruyor, öbür eliyle de kehribar tesbihini çekerek şakırdatıyordu.

Ayak sesleri duyuldu. Dış demir kapının sürgüsü açıldı. Demir parmaklıklı ara kapı gıcırdadı. Koğuş kapısının kilidinde anahtar döndü.

Gardiyan:

— Onyedi kişi... diye seslendi.

Meydancı, koğuşun koridoruna dolan onyedi tutukluya:

— Dizilin! dedi.

Gardiyan, kapıyı kilitledi, gitti.

Koğuş ağası, oturduğu yerden, kapı ağzında dikilmiş olanlara bakıyor, gözünün tutmadığı, eski püskü giyimlileri, onlardan para çıkmıyacağı için, eliyle Âdem Baba koğuşuna götürmeleri için işaret ediyordu. İçlerinden biri için ağa ikircimli kaldı; içeri mi alsın, Âdembaba koğuşuna mı göndersin? Bu, görünüşüne göre, yirmi yaşlarında bir köylüydü, giyimi ne iyi, ne kötü, eh işte... Ağa, onu Âdembaba koğuşuna göndermedi. Onyedi kişiden dokuzunu çay ocağının olduğu odaya aldılar.

Koğuş ağası, bağdaş kurup oturduğu postundan kımıldamadan, salhane kasabı öküzlere bakar gibi, süzerek yeni gelenlere baktı:

— Geçmiş olsun arkadaşlar, hoş geldiniz... Buyrun, oturun... dedi.

Gelenler, ağaya cevap verip boş yerlere oturdular. Köylü delikanlı, ağanın sağındaki, kısa bacaklı hasır örgü iskemleye oturdu.

Ağa, ocakçıya:

— Birer çay yap arkadaşlara... dedi.

Köylü delikanlı, çayların parasız, ikram olduğunu sandı. Ne iyi yerdi bu cezaevi, ne iyi insandı çay ısmarlayan adam...

Çay hazırdı. Ocakçı bardakları doldurup dağıttı. Ağa, yeni gelenlere, neden tutuklandıklarını sordu. Bütün tutuklular haksızlığa uğradıklarına inanırlarsa da, bunların içinde en geveze olanları, zimmet, rüşvet, ihtilâs, suiistimal gibi suçlardan sanık memur takımıdır. Zimmetten sanık bir memur, uğradığı haksızlığın daha önsözünü bile anlatmamıştı ki, çaylar içilmişti.

Ağa, yeni gelenlere gözdağı vermek için, çay paraları toplanmadan önce, bir mizansen olarak, eski tutuklulardan birini tokatlardı. Yeni gelenlerin yanında tokatlanmak Âdembabalardan birinin göreviydi. Tokadı yemesi gereken Âdembaba, ağaya kolaylık olması için, onun önünden geçerken, ağa:

— Ulan eşşöööllüeşşek, bardaklar boşaldı, kör müsün?... Çayları tazele it! diye kükreyerek, Âdembabanın ensesine, sesi çok, acısı az bir sille patlattı. Vay anasını... Yahu, ne korkunç herif bu böyle... Uğradığı haksızlığı anlatmakta olan zimmetten sanık memurun dili dolanmaya başladı, adam kekemeleşti.

Gelen ikinci çaylar da içildi. Memur, uğradığı haksızlığın daha başlarındaydı.

Meydancı elinde tepsiyle, çay bardaklarını toplamaya başladı. Tepsinin içinde ağanın önceden koyduğu üç elli lira, iki yüz lira vardı. Yani, bakın tepsideki paralara, ona göre para koyun, denilmek isteniyordu.

Meydancı, tepsiyi uzattığına:

— Allah kurtarsın... diyordu.

Tepsiye yüz lira bırakan olmadı, ama ellişer liralar, onar liralar koydular. En sonra tepsi, köylü delikanlıya uzandı:

— Allah kurtarsın...

Delikanlı:

— Seni de kardaşım, seni de, beni de, hepimizi de... dedikten sonra, keseye davrandı.

Dili lâf yapan biri olduğu hemen belli olmuştu. Uzun bir süre, keseyi aramak için, koltuk altını karıştırdı durdu. Neden sonra, ağzı iple bağlanıp düğümlenmiş bir örme kese çıkardı. Bütün başlar ona dönmüştü, ağa bakmaz görünüyor, ama göz kuyruğuyla delikanlıyı dikizliyordu. Delikanlı hiiiç acele etmeden, yavaş yavaş kesenin ipini çözmeye çalıştı. Kendi kendine:

— Kördüğüm olmuş namussuz... diye söylendi. Eliyle çözemiyeceğini anlayınca, düğümü dişleriyle açmaya çalıştı.

Meydancı, başında beklemekten usandığı için:

— Kesip koparalım hemşerim... dedi.

Delikanlı:

— I-ıh... dedi, koparılır mıymış, yazık...

En sonunda uğraşa uğraşa, dişiyle, tırnağıyla para kesesinin ağzını bağladığı ipin düğümünü çözdü, dolanmış ipi açmaya başladı. Kesenin ağzına ipi o kadar çok dolamıştı ki, döndüre döndüre ipi çözüyor, ama kese açılmıyordu. Üstelik, delikanlı bu hareketleri öylesine yavaşlıkla, rahatlıkla yapıyordu ki, herkes dikkat ve merakla onun bu gösterisini seyrediyordu. Çözülünce, bu ipin, eski bir sicim, kesenin de bir eski yün çorap olduğu görüldü. Kullanılmış yün çorabı kese yapmıştı. Elini sokup çorabı karıştırdı, karıştırdı, parmaklarıyla çorabın koncunu, burnunu araştırdı, aradığını bulamayınca, çorabı ters çevirip başaşağı salladı. Birkaç sallayıştan sonra, tepsiye çıt, çıt diye iki yirmibeş kuruş düştü. Çoraptan bozma kesenin içinde başka para yoktu.

Ordakiler güleceklerdi ama, ağadan korkularından kendilerini zor tuttular gülmemek için...

Ağa:

— Al onları! diye bir buldok gibi hırladı.

Delikanlı, ağa kendisine acıdı da, tepsideki paraları al, diyor sandı. Ne iyi adamdı, sertti ama iyi yürekliydi. Elini tepsiye uzattı, ama geri çekti; bu kadar çok parayı ona verirler miydi? Eli boşluğa uzanmış, sordu:

— Hepsini mi?

Ağa, bu sorudan, iki yirmibeş kuruşluğun ikisini de mi alayım, diye soruyor sandı, ıslık gibi, tükürür gibi:

— Hepsini! diye tısladı.

Delikanlı:

— Allah razı olsun... deyip tepsideki bütün paraları avuçlayınca, ağa, sağındaki delikanlının suratına elinin tersiyle öyle bir sille indirdi ki, tepsi bir yana, paralar bir yana, ama delikanlı taaa öbür yana gitti. Delikanlı düştüğü yerden ağlayarak söyleniyordu:

— Ben, iki gün önce yediğim kuru fasulyeyle duruyorum... Açlıktan öldüm de, o iki yirmibeşliği sakladım yine... Başka param yok ki, olanı biteni hep bu işte... Olsa neye vermiyeyim? Ben n'işledim de vuruyorsun ağam?... Zaten, o Emin Hoca denilen sakalına tükürdüğümün pezevengi beni soydu, bütün paralarımın üstüne oturdu.

Hem ağlıyor, hem durmadan söyleniyordu:

— Allahın bir hayın dağ eşkıyası, sakal koyverip şehir camisine imam durmakla adam mı olur? Benim gibisinde akıl mı var? Saçına, sakalına, mestine, sarığına güvenip, altı ay çalışıp biriktirdiğim paracıkları kaptırdım... Bir de aç karnıma bir tencere kuru fasulyeyi yiyince... Başıma ne geldiyse, işte hep o kuru fasulye yüzünden geldi...

Ağalık gereğince suratı asık ve yüzü hep gölgeli durması gereken ağa, başka zaman olsa böyle salya-sümük ağlayan herifi, adamlarına tekmeyle attırırdı ama, şimdi gülesi tutmuştu işte... Ya o kuru fasulye ne oluyordu?

Ağa gülünce, odadaki eski tutuklular da güldüler, onlar gülünce yeni gelen tutuklular da güldüler. Ağa:

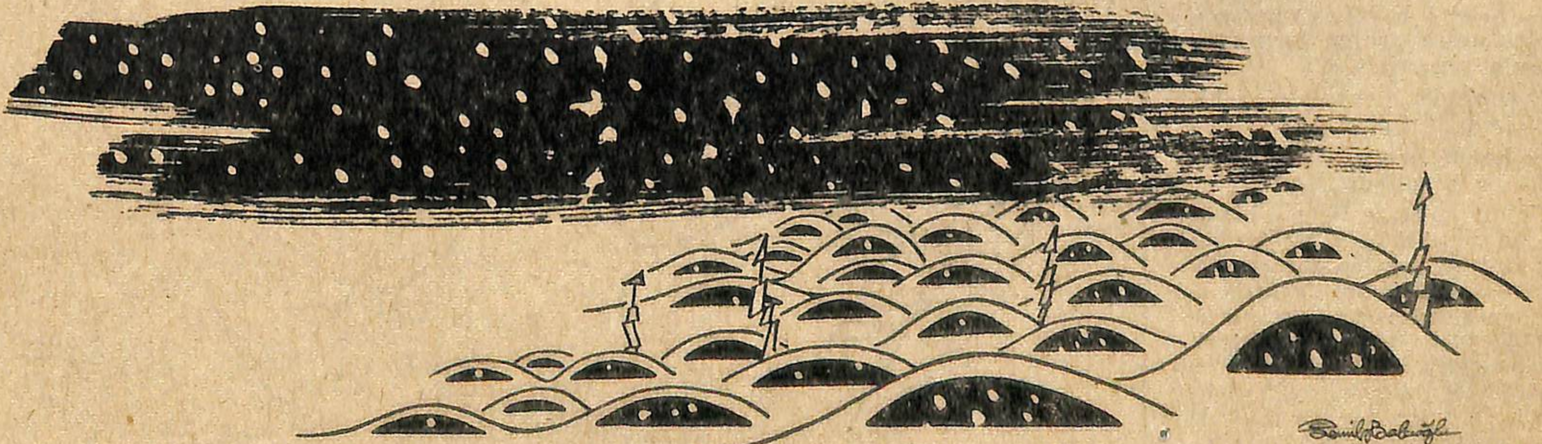
— Kalk len... Kalk dikil!... Delikanlı olacaksın bir de, tüh kalıbına... Anlat bakalım neden tutuklandın, sen hangi haksızlığa uğradın? dedi.

Delikanlının ağlaması şıp diye birden kesildi. Duvara sırtını dayayıp, dizleri üzerine çömeldi. Ağa, ocakçıya:

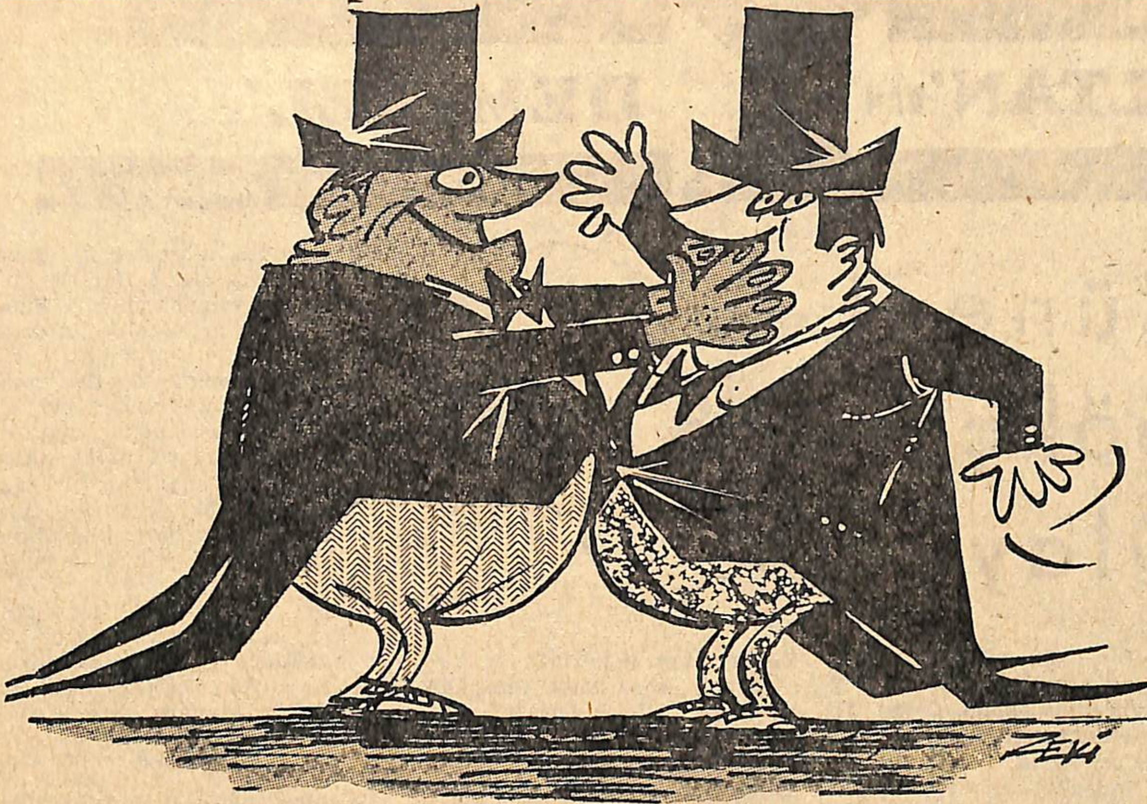
— Şuna bir çay yap bakalım... dedi.

Delikanlı, anlatıyordu. Daha askerliğini bile yapmamıştı. Köy ço-

— İstanbul'a kar yağınca havagazı, elektrik, su ve telefonlar kesildi. —



KARDA İSTANBUL!



— Bütçe açığını nasıl mı kapatacağım?... İşte, böyle sayın muhalefet!...

banının yanında sığırtmaçlık ederdi. İri yarı ama, daha onsekizindeydi. Kafasında o yaşın yelleri esmişti. Gurbetçiler sılaya dönüşlerinde köy kahvesinde İstanbul'u ballandıra ballandıra anlatıyorlardı. İstanbul'a varıp zengin olmak da vardı. Düştü yollara, İstanbul'a geldi...

«Geldim... Elimde yazılı kâğıtta adrese var... Okur yazarlığım olmadığından, elimdeki kâğıdı ona buna göstere göstere, bizim hemşerilerin kaldığı kahveyi buldum. Buldum ya, bende de on para kalmadı artık... Eksik olmasın, hemşeriler beni üç gün konuklatıp, sonra bir büyük yapıda iş buldular. Yapıya taş taşıyorum, kum çekiyorum... Gündelik on lira...

Ben köydeyken büyüklerden hep duyardım, bizim köyden Parlak Emin diye biri varmış, bu Parlak Emin dağa çıkan Muzur İsa'nın yanında bir zaman eşkıya yamaklığı yapmışmış. Sonra bunları candarma yakalamış, Parlak Emin de dama düşmüşmüş... Damda, gayet nefesi keskin bir hoca varmış. Parlak Emin'i, damdaki it, kopuk arasında perişan olmasın diye, bu hoca yanına almış, ona hocalığın girdi çıktısını bir iyice belletmiş. Parlak Emin damdan çıkışında bir hoca olmuş ki, ustası olan hocayı bile bastırmış. Saçı sakalı da birbirine karıştığından artık parlaklığı marlaklığı kalmamış. Başına bir sarık, orası senin, burası benim, cami cami, mescit mescit dolanarak İstanbul'a varmış, burda bir caminin imamı olmuş. Bir de İstanbul karısıyla evlenmiş. Köyde iki karısından beş çocuğu vardı ya, onlarla imam nikâhıyla evli. İstanbul'dakiyle hükûmet nikâhı kıydırmış, dört çocuk da İstanbul'daki karıdan yapmış...

Hemşerilerden Emin Hoca'nın yerini öğrenip, yanına vardım. İstanbul camisinin imamı dediklerinden, ben onu bu koca İstanbul camilerinden birinde imam sanırdım. Oysa, İstanbul'un dışında bir mahalle mescidinin imamıymış. Hem imam, hem müezzin, hem ölü yıkayıcı, hem caminin her şeyi... Mescite bitişik, iki gözlü bir evde oturuyor. Kendimi tanıtıp, elini öptüm. İş bulduğumu, çalıştığımı söyledim. «Aman oğlum, bu İstanbul milleti gibi ahlâksız bulunmaz, bunların kadını, kızı, oğlanı, herifi paranı çarparlar. Bu İstanbul yerinde serseri kalırsın. Paranı getir, ben saklayayım. Bende birikir paran, köye dönerken alırsın. Paranla ne yapacaksın?» dedi. «Kısmet olursa, ölmez sağ kalırsak, ekin kaldırma zamanı köye varıp anama yardım edeceğim. Paramla da, alınırsa, bir inek, yetmezse ineğe, bir düve, koyun moyun alacağım. İstanbulluların gayet usta çarpıcı olduklarını ben de duyduğumdan, aman parayı ne yapsam da çarptırmasam, yitirmesem, çaldırmasam diye düşünüp duruyordum. Allah senden razı olsun, al şu paraları...» deyip, iç göyneğimin koltuk altına diktiğim yerden bezi sökerek yirmibeş lirayı buna verdim. «Gündeliklerini biriktir, her hafta getir, bana bırak...» dedi.

Gündelik on lira... Haftada elime elli, altmış lira geçiyor. Ben köydeyken sığırtmaçlıktan yılda yüz lirayı zorlukla alırdım. Haftalığımı aldım mı, yirmi-otuz, her ne biriktirdiysem, getirip Emin Hoca'nın eline veriyorum. Hesap mesap bilmem, okur yazarlığım da olmadığından paramın ne kadar toplandığını bildiğim yok. Ama, Emin Hoca, dini bütün bir kişi... O iki göz küçücük evde, dört çocuğun gürültüsünden, çingen maşasına dönmüş karının vırvırından, dırdırından kurtulmak için bütün gününü ya mescitte, ya mescite bitişik teneşirlikte geçiriyor. Teneşirlikte, boy boy tabutlar, tabut tahtaları, ölü yıkamak için bir eski masa,, ölü suyu kaynatmak için bir ocakla, üstünde su tenekesi...

Mescit, benim çalıştığım yere çok uzak olduğundan, Emin Hoca'ya gidiş geliş epey para tutuyor. Ama ne yapayım, tek paralarım yitmesin de...

Neyse uzatmayalım ağam, ekin biçme zamanı geldi. Benim kabataslak hesabıma göre de, Emin Hoca'da bir inek alacak param birikti. Tek, inek alacak param biriksin diye, bütün güz, bütün kış, sovan ekmek yedim, haftada bir de tahan helvası... Emin Hoca'dan paramı alırım, çarşıya varırım, anama bez-çaput alırım, kına alırım, yavuklum ney yok ama ilerde olur diye ona da incik-boncuk alırım, köye varırım, kalan paramla da bir sağmal inek alırım, diye düşünüyorum.

Vardım Emin Hoca'nın yanına:

— Emin Hoca emmi, iznin olursa, gayri köye döneceğim, sende biriken paramı almaya geldim... dedim.

Dememle, Emin Hoca postun üzerine diz çöküp, dudakları kıpır kıpır dua ederek, başladı tesbih çekmeye... Çeker, ha çeker... Ben beklerim bir yanda, herifin duası bitmez...

— Aman Emin Hoca emmi, iznin olursa...

Ben böyle dedikçe, duaya kuvvet verip sesini yükseltiyor:

«Allahümme salli alâ...»

Ben sesimi çıkarmazsam, o da dudaklarını kıpırdatarak içinden dua ediyor; ama ben «Emin Hoca emmi...» der demez, sesli sesli duaya başlıyor, sesli ve kızgın... Anlıyorum, yani demeye getiriyor ki, «Ulan eşek, para isteyecek başka zaman mı bulamadın? Görüyorsun, Allah'ın huzurundayım, duadayım...» Anlıyorum anlamasına ya, benim o gün yola çıkmam gerek, arkadaşlarla birlik gideceğiz... Herifin duası bitmiyor ki... Beş on seslendikten sonra, başladım yalvarmaya:

— Aman Emin Hoca emmi... İznin olursa...

— Allahümme salli alâââ...

— Köye gideceğim de... Sılaya gidiyorum gayri...

— Allahümme salli alâââ seyyidinaaa...

— Ocağına düştüm Emin Hoca emmi... Paralarımı ver de...

Gittikçe sesini yükseltiyor:

— Allahümme salli alâ seyyidinaaa Muhammeeet...

— Kulun kölen olayım Emin Hoca emmi, arkadaşlarla birlik gideceğiz de...

— Allahümme salli alâââ seyyidinaaa Muhammeeeet!

Artık dua okumuyor, sanırsın, eski eşkıyalık zamanı tutmuş, dağ başında nağra atıyor. Öyle bir nağralandı ki, karısı, mutfaktan bağırtıyı duyup:

— Amanın ne oluyor, ne var? diye koştu, geldi.

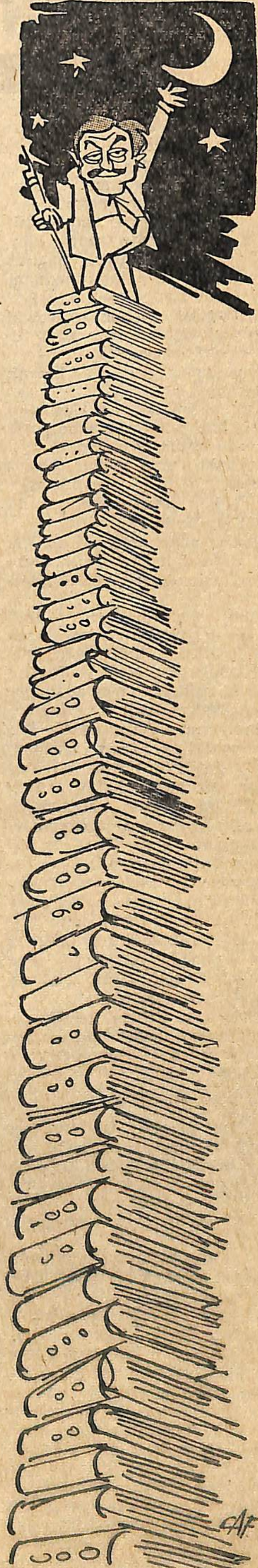
Karı öyle kızmış ki, elindeki kepçeyi Emin Hoca'nın kafasına indirecek. Ben hemen:

— Bacım, hiçbir şey yok, Emin Hoca emmi dua ediyor... dedim.

Karı bunun üzerine iyice azıp:

(Sonu gelecek sayıda)

Çetin Altan'ın dosyaları Mecliste.
— Gazeteler —



Fezaya doğru!

ÇETİN ALTAN'DAN DEMİREL'E

YAZAN: NİMET ARZIK

... Arkada Cüneyt Gökçer vardı, kâğıt gibi beyaz!...

* * *

İhtilâl gelmiş geçmişti, yumuşaktan bir kasırga örneği!...

Hemencecik ertesi gün, ufak tefek onarımlardan sonra, dünya, eski halini almıştı. Suların derininde neler kıpırdandığını bilmiyorduk!

İstiridyeler henüz kapalıydı. Doğurdukları incilerin şekli bilinmemişti henüz.

Yeni Devlet Reisi seçilmişti, babacan.

Sulh ve sükûn geri gelmişti ki, tiyatro prömiyerlerinde görünüyordu bütün heybetiyle!...

Bugünkü Genel Müdür Cüneyt Gökçer, o gün de Genel Müdürdü. D.P. iktidarı zamanında da Genel Müdürdü.

Dost grupları arasında da, Nazım Hikmet'in şiirlerini, onun kadar hisli okuyan yoktu; yakışıklıydı da!

Tabii ki yerinde dururdu. İhtilâl, sanat adamlarıyla uğraşacak değildi. Büyük Stanislawski, nasıl kurduğu Hudojestvin Teatrın başında kaldıysa sanat adamlarımız da kalıyorlardı yerlerinde!

(Tuhafmış Stanislawski. Primadonnalarına, Lady Macbeth gibi, Şekspir'in büyük rollerini otuzundan önce oynatmıyormuş, kendilerine «pişme» zamanını bırakmak için sanat bakımından. Şükür bizde, kimsenin böyle pişmelere ihtiyacı yoktu!)

Sahnede, Julius Caesar oynanıyordu, zamana göre pürüzlü bir konu. Kimse Caesar, Brutus ilişkilerine tutulmuyordu. Herkes eseri bir «Hürriyet savaşı» diye kabulleniyordu... Günün havası «Hürriyet savaşı» ydı.

Perde indi. Tebrik, teşvik, çiçek, alkış ve Devlet Başkanı arkasında ev sahibi Cüneyt Gökçer ile kapıya yöneldi.

Aklına ne gelmişse birden durdu:

«— Bu meseleyi, benimle tartışacak var mı?» diye sordu.

Saz benizli, ince yüzlü bir genç bir şeyler söyledi. Caesar ve Brutus ilişkileri hakkında. Devlet Başkanı babacan babacan gürledi:

«— Anlamamışsın delikanlı! Hürriyet savaşı, 2000 seneden beri bitmemiştir...»

(E, bitse hani, fena olmazdı!)

Herkes Devlet Başkanının görüşünü saygıyla karşıladı. Zaten dışarıda yağmur şakırdıyordu. Otobüsleri kaçırmamağa bakmalıydı. Halk tartışmaya nokta koymak için, alkış tuttu. Genç adam tekrar ağzını açtı, sonra konuşmaktan vazgeçti. Yorumsuz oyunu tenkit edecekti... Etmedi.

Devlet Başkanının arkasında Genel Müdür Cüneyt Gökçer duruyordu, kâğıt gibi beyaz.

* * *

Örfi İdare zamanı bir görevli, genç bir gazeteciyi karşısına almış, gökler gibi gürlüyordu:

Cüneyt Gökçer Olayı



«— Bir daha böyle yazı yazmak yok haaa!...»

«Böyle yazı» dediği, Devlet Tiyatrosu hakkında, tenkitti!

Gazeteci sordu:

«— Neden?»

«— Memleket meselesi!...»

Akar sular birden putlaştı!

* * *

Büyük reformlardan, hüsnüniyetle bahseden bir Milli Eğitim Bakanına soruyorlar zaman, zaman!

«— Devlet Tiyatrosu meselesi ne olacak?»

«— Öyle bir mesele var mı? Haberim yok.»

... Ve arkasındaki tuhaf yapılı, tamam kolalı, adamlara döndü:

«— Var mı?»

«— Yok» dediler, eski Yunan korolarının imreneceği bir beraberlikle, tam kolalı adamlar!

İnsanın, «her halde yok», diye düşünesi geliyor. Olsaydı, Cüneyt Gökçer idaresi kazasız, yedi Milli Eğitim Bakanı idaresi atlatamazdı. Birinden biri, meseleyi ele alır hallederdi, artık hal şekli neyse!...

* * *

... Ve, Cüneyt Gökçer yerinde duruyor... Durmasın mı? Ben sadece bir durmanın nedenlerini, bu ufak sahneciklerle anlatmağa çalıştım.

Senelerden beri, Devlet Tiyatrosu denilen, kültür üzre kurulmuş, büyük müessesede kavgalar, sinir krizleri, suda tirit piyesler, prömyerler birbirini kovalar. Her bir, yeni hükûmete peşpeşe, tümen tümen temsilciler salınır, şekvânameler döşenir. Sonunda müessese her yeni düzenle dengesini kurar. Başındakinin değerinden mi?... Sanmam. Bizde ilişkiler değer üzre midir?...

Cüneyt Gökçer'i yakından tanımam. Bir iki protokoler, bir iki de tatsız karşılaşmamız oldu, o kadar. Tahlilimi yürütmek, sarp bir kayaya tırmanırken bir kaç tutam cılız ota, tutunmak gibi bir şey... Yalnız bazı «regulalar» vardır dünyada, onlara dayanarak yol alıyorum ...

Devlet Tiyatrosu... Her gün kalkan yedi perde... Sekizyüz kişilik... İdarî, malî, ruhî keşmekeşiyle... Büyük, yerleşmemişlikler içinde bir ortamda...

* * *

Cüneyt Gökçer'in büyük avantajları vardır. Denge kurduğu insanlar birbirlerine itimatsızdır. Herkes şu havadadır başlangıçta: «Daha dün geldik, karşımızda bir sanat üstadı var, yetkilerimizi aşmayalım...»

Bu tereddüt devri, bir insana ilk halat atma zamanını kazandırır, tekneyi baştan devirmezse!...

İçten yıkma ameliyesine gelince, o omuz silkilecek cinstendir!

Tiyatrodaki sanatkârların çoğu şu tutumdadır:

Rol ver; onun yanında.

Rol verme; senin yanında.

İnsan şuna kahırlanıyor:

Bizim toplumda, bir adam zararlı hale gelirse de, bir prensip namına yıkılmaz. Kendisinden daha kavi, hulûl yollarını daha iyi bilenler, onun kullandığı silâhları daha iyi kullananlar tarafından yıkılır. İnsan, kahırlanmasın da ne yapsın?

Sıraladığım olay adamların bazılarına dostluğum var, Cüneyt Gökçer'e yok. Göynümü üşüten bir tarafı var. Zannımca, bu duygu karşılıklıdır.

Bu iri, kütüphane çalışması yapmamış ifadeli, hâlâ sanatını, doğal istidadından öteye götürmemiş adamın, nasıl başarıda ve başta tutunduğunu düşündüm ara sıra. Bazı insanlar, eksikliklerinden ötürü başarıya ulaşırlar. O da öyle mi acaba?...

* * *

«— Kötü idareci, ama büyüüüük sanatkâr...»

Bu cümleyi o kadar değişik ağızlardan dinledim ki Cüneyt Gökçer'in saldığına ve beslediğine inanasım geliyor.

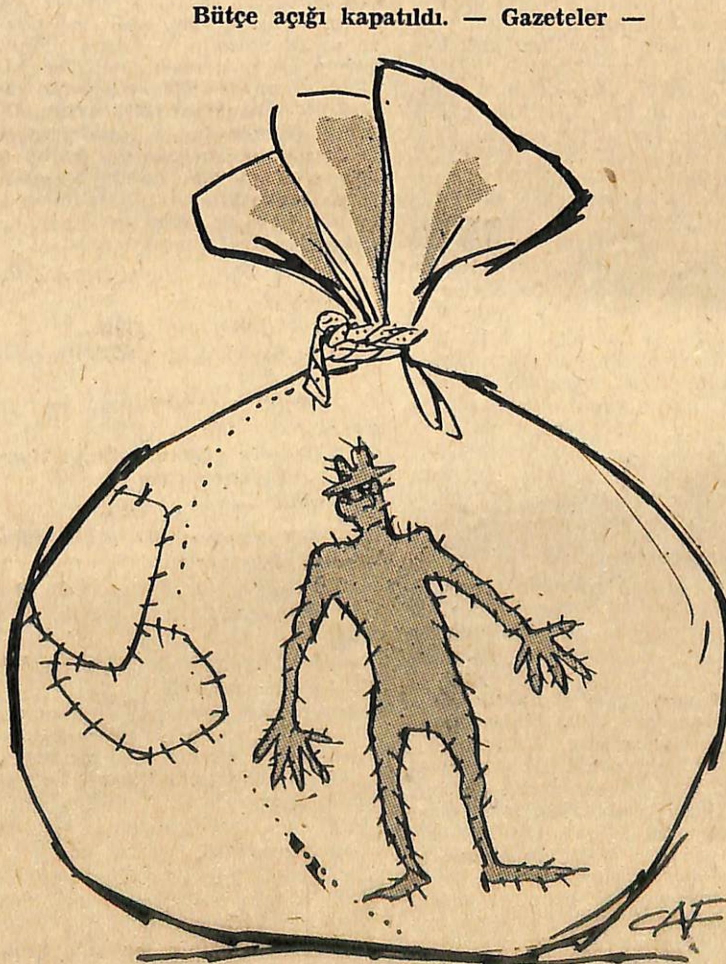
Böyle sloganları kendini garantiye alamamış, dayanaksız insanlar salarlar ve tuttururlar: Lâfı sökmek güç!...

«— Kötü idareci, büyüüük sanatkâr...»

Yanlış! Kötü idareci olsa, yedi Milli Eğitim Bakanını, dört hükûmeti, bunca bâdireyi bunca yıl atlatamazdı.

(Devamı var)

Bütçe açığı kapatıldı. — Gazeteler —



Yazısız

Geçmiş Zaman Olur ki...

YUSUF ZİYA ORTAÇ

Ümidin kes zaferden!..

AMERİKA'YA kızıyoruz. İngiltere'ye kızıyoruz. Yunanistan'a kızıyoruz. Haklıyız kızmakta. Ama, onlardan önce kızacağımız biri var: Kendimiz!.. Ona niçin kızmıyoruz?

Yirmi yedi yıl önce, bir güz sabahı, Atatürk, yepyeni bir Türkiye bırakıp gitti aramızdan: Işıklı yarınlara yönelmiş, devrimlerin açtığı yolda hız alan, özgür, uyanık, birleşmiş bir Türkiye... Millî sınırlarını çizmiş, millî birliğini kurmuş bir Türkiye... İç ve dış politikasını iki cümlede toplamış bir Türkiye: Yurtta sulh için, cihanda sulh için çabasını esirgemeyen bir Türkiye...

Bu Türkiye'nin, milletlerarası kazandığı saygıyı onun cenaze töreninde gördük: Tabutunun arkasında kim baş eğmedi, yer yüzünde hangi bayrak yarıya inmedi?

Söyleyiniz bana: Kıbrıs'ı Yunanlılara veren Türkiye, Hatay'ı Fransızlardan ve Cemiyet-i Akvam'dan alan Türkiye midir?

Kurtuluş Savaşından, köy köy yangınları tüterek, ev ev yaraları kanayarak çıkmış bir memleketti Türkiye Cumhuriyeti. Mühendisi yoktu, mimarı yoktu, doktoru yoktu, iktisatçısı yoktu, maliyecisi yoktu ve bir Meclis dolduracak kadar aydını, bir hükûmet kuracak kadar devlet adamı yoktu. Ama şerefi vardı, ama haysiyeti vardı, ama vatanseverliği vardı, ama inancı vardı ve «Güven» diyen «Çalış» diyen «Başar» diyen bir Atatürk'ü vardı ve... Ve iştahlı ağızlarında salyaları ağdalanan menfaat gurupları kurulmamıştı henüz!

Amerika yardımı ile tamamlayamadığımız şu kara' yollarımıza karşı, sınırlara uzanan demiryollarını o günün yoksul bütçesi ile yapan kimdir?

Elektriği millîleştiren, suyu millîleştiren, telefonu millîleştiren, tramvayı, tüneli millîleştiren kimdir?

Tuzumuzu, pulumuzu, balığımızı, ipeğimizi Düyûn-u Umumiye'nin pençesinden kurtaran kimdir?

Nazilli dokuma tezgâhlarını, Alpullu, Eskişehir şeker fabrikalarını kuran kimdir? Karabük Demir-Çelik fabrikasını kuran kimdir? İzmit Sellülöz sanayiini kuran kimdir?

Şu koca başkenti, barajından operasına kadar, Siyasal Bilgiler Okulundan Dil, Tarih, Coğrafya Fakültelerine kadar kim kurdu?

Bugün, belki de kendi başarılarına kendi bile şaşan adam!... Eli böğründe kalmış İnönü değil mi?

Türkiye Cumhuriyeti'nin ikinci adamı iken, ne kadar büyük, ne kadar başarılı idi o...

İnsanın «İkinci adam, daima en başarısız birinci adam olur» diyen André Maurois'ya hak vereceği geliyor!

Savaş sonu dünyasını perişanlıktan kurtaran, savaş sonu milletlerini açlıktan, sefaletten ve belki de komünizmden kurtaran Amerika yardımı, kim derdi ki bizim için bir bakıma felâket olacak?

Gitikçe dilencileşen haysiyetsiz bir politika, on yıl içinde bizi, bir mirasyedi gevşekliği içinde her şeyi Sam amcasından bekleyen tembel yeğenler durumuna düşürmüştür.

Yalnız para değil, yalnız silâh değil, yalnız ilâç değil, yalnız uzman değil... Yağ Amerika'dan, süt Amerika'dan, tavuk Amerika'dan, pirinç Amerika'dan...

Her şeyi Amerika'dan almaya alışınca, nasihati de ondan almaktan başka çare kalmamıştır. Kızıl Çin'i mi tanıyacaksın? Johnson peki derse!

Yalnız bu kadar da değil... Parti ayrılıkları, kahvelerden camilere, camilerden mezarlıklara kadar genişleyen millî ayrılıklar haline gelince, Atatürk'ün diriltiği Hasta Adam, yine yatağa düşer ve eski mirasçılarının yatışan heveslerini yeniden kabartır.

Sekiz milyonluk küçük Yunanistan'ı, otuz milyonluk Türkiye ile konuşma masasına bile oturtamayan bu iç bölünüşümüzdür bizim.

Fener Patrikhanesinin kapılarını maliye müfettişlerinin yüzüne kapatan bu kardeş kavgalarımızdır bizim.

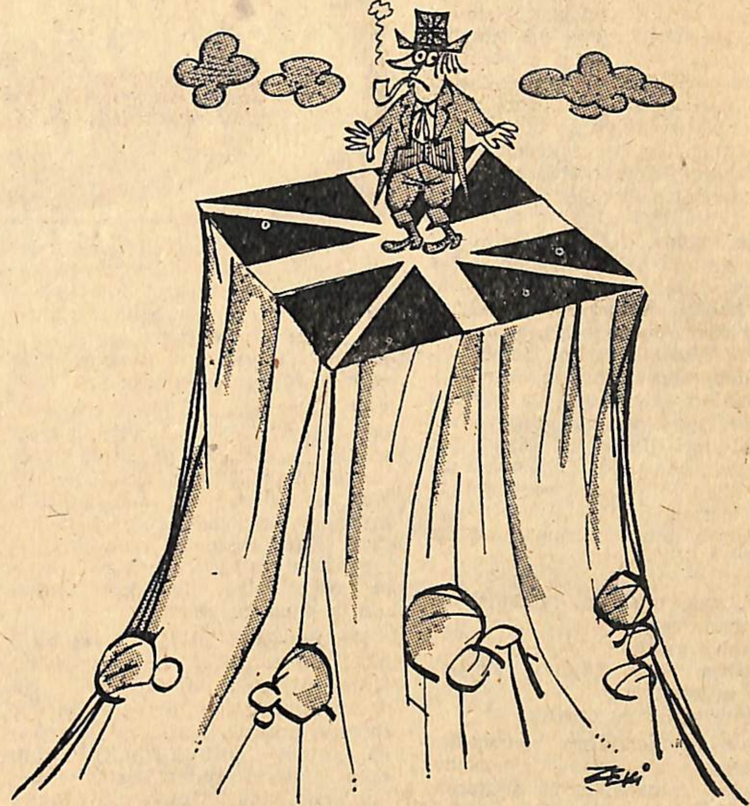
Beyrut Ermenilerine husumet yürüyüşü yaptıran bu parti düşmanlıklarımızdır bizim.

Kurtulmak mı istiyoruz? Önce kendi kendimize güveneceğiz, kendi kendimize yeter olacağız. Yoksa her yardıma karşı varlığımızdan bir şeyimizi ipotek ederiz: Şerefimize, haysiyetimize, özgürlüğümüze kadar...

Şairin hakkı vardır:
Ümidin kes zaferden, gayrdan imdat lâzımsa!

28 Nisan 1965 Y. Z. ORTAÇ

İngiltere ekonomik bunalım içinde. — Gazeteler —



Yusuf Ziya Ortaç Armağanı

Akbaba'nın Büyük Mizah Yarışması

1 — Şiir 2 — Mizah hikâyesi 3 — Karikatür

Mizahın üç türünde açtığımız yarışmanın kuralları şöyledir:

1 — Amatör olmak. Türkiye'de çıkan dergi ve gazetelerin hiç birinde imzalı eseri yayınlanmamış bulunmak.

2 — 6 Aralık 1967'de başlayan yarışmaya gönderilecek eserlerin, en geç 17 Ocak 1968 tarihine kadar elimize geçecek şekilde postalanması. Bu tarihten sonra gelen eserler dikkate alınmaya caktır.

3 — Yazıların, kâğıdın bir yüzüne daktiloyla yazılması, karikatürlerin çini mürekkebiyle çizilmesi şarttır.

4 — İsimlerini ilerde açıklayacağımız büyük jüri 18 Ocak 1968 tarihinden sonra toplanarak çalışmalara başlayacak, kazananların isimleri 11 Mart 1968 tarihinden sonra ilk çıkacak AKBABA'da açıklanacaktır.

5 — Her türün birincilerine ayrı ayrı biner lira «1000 T.L.» ödül verilecek, ödül kazanan eserler dergimizde yayınlanacaktır.

6 — Yarışmacıların, eserlerinin altına açık ad ve adreslerini yazmaları şarttır.

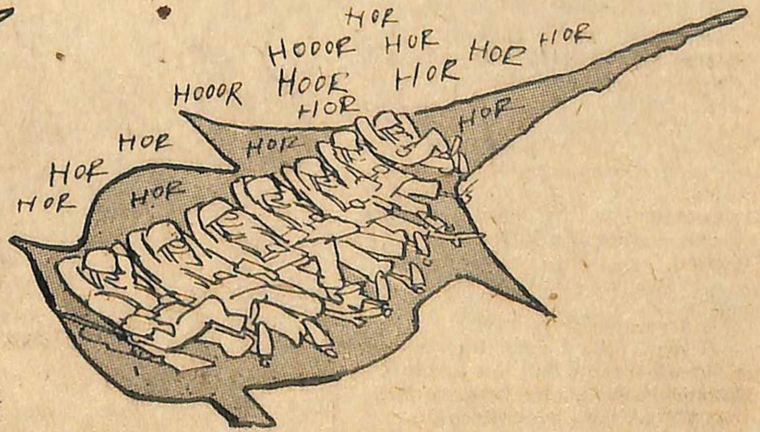
7 — Eserler, aşağıdaki adrese postayla gönderilebileceği gibi, elden de getirilebilir.

Akbaba dergisi
Divanyolu, Klodfarer Cad. No. 8-10, Daire: 3 — İstanbul.

8 — Bir karışıklığa meydan vermemek için yarışma zarfının üstüne «YUSUF ZİYA ORTAÇ ARMAĞANI» yazılması gerekmektedir.

Kıbrıs'ta Birleşmiş Milletler askerleri çoğaltılıyor. — Gazeteler —





Yazısız



DERDİNİ deşmek istemedim ama, o başladı anlatmağa...

«Ah ah, gül gibi kızım gitti, dedi, damadın ne bok soylu insan olduğunu biliyorduk. Biliyorduk amma kader bir kez yazmış, onların bir arada yaşamasını. Ses çıkarmadık, haydi yaşasınlar, gül gibi geçinsinler, yel essin kokuları gelsin, dedik. Bilirsin benim ufak evi, hani bizim eve bitişiktir, orayı da onlara verdim. Aman, tek iyi geçinsinler, aralarında hır-gür çıkarmasınlar da, kira da istemem, bir şey de istemem dedim...

Damat olacak hayvan, sırtını dayamış şımarık babasına, çıkmaz babasının sözünden dışarı. Döv karını desin babası, ossat eve gelir, karısına ver eder yumruğu. Eh, et bu, kemik bu, tırnakla et bu. Hemen bitişik duvardan kızımın iniltileri, ahları vahları gelsin de, sen yerinde dur ha!... Ama ben durdum, durmasını bildim. Bilirsin, iki tane aslan gibi oğlum var, orada ablalarının dayak yediğini duyunca, ter ter tepinirler içerde:

— Bırak baba müdahale edelim, diye.

Ben:

— Olmaz, bekleyin, müdahalenin de zamanı var, derim.

Oğlanlar atılırlar:

— Baba, bırak çıkalım şu bok soylunun karşısına!

— Oturun oğlum oturun!

Zavallı oğlancıklarım kırmazlar babalarını, otururlar köşelerine. Bilmezler ki babaları ne sıkıntıdadır. Bizim bir komşumuz vardır, Ahmet efendi derler. Zengin mi zengin, akıllı mı akıllı. Herkese akıl verir, herkese para verir. Bizim kızın dayak çığlıklarını duyar duymaz, gönderir hemen küçük oğlunu. Oğlan:

— Babamın selâmı var, sakın karışmasın diyor, der.

Eh, ne de olsa mahallenin en zengini, en akıllısı... Helbet vardır bir bildiği. Zaten Ahmet efendinin sözünü mahallede kim tutmaz ki? Başı sıkılan Ahmet efendinin yanına: Ver Ahmet efendi elli lira, ver Ahmet efendi yüz lira. Ahmet efendi babasının hayrına yapmaz bu iyiliği. Elli liraya elli lira faiz alır ama, yine de Ahmet efendi, Ahmet efendidir mahallede. Hemi de bu Ahmet efendi, bizim kızın kayınpederiyle sınıf arkadaşıdır. Şayet damat, bir giderse babasına şikâyete, o da Ahmet efendinin yanında soluğu alırsa, o zaman bizim soluk gitti elden. Onun için biz, dayanır dururuz bu aile faciasına... Zavallı kızımın her gün bir yanı çürüktür, her gün bir yanı kırık çıkıktır. Gerçi ara sıra kızım da ona nalın, şu bu fırlatır ama, ne de olsa zayıf. Yer dayağı, oturur köşeye, sonra yumruklar duvarı:

— Yetiş babacığım yetiş!...

O zaman ben, var kuvvetimle bağırırım odanın içinden. Ama pencereleri sımsıkı kapatırım ha! Olur ki Ahmet efendi duyar.

— Ulan namussuz, ulan alçak, sen benim kızımı döversin ha! Yerim ulan seni, bir oraya çıkarsam çiğ çiğ yerim seni!

— Babacığım, yetiş babacığım!

Bağırırım yine:

— Benim kızımı dövmek, beni dövmektir. Protesto ediyorum, şiddetle nefretle protesto ediyorum... Ulan damat, senin bu yaptıklarını protesto ediyorum anlıyor musun? Yayacağım, bütün memlekete yayacağım senin yaptığın bu namussuzlukları.

Devrisi gün bir sokağa çıkarım ki, benden evvel o köpoğlusu damat yaymış.

— Yahu senin kızın ne yapmış kocasına?

— Ne yapmış?

— Ayıp vallahi ayıp. Bu derecesi de olmaz canım. Adamın kırılıp dökülmedik bir yanını bırakmamış.

Artık o günü damadın babası, mahallenin kapılarını tek tek dolaşır, kızımın oğluna neler yaptığını anlatır. En sonunda Ahmet efendi duyar meseleyi. Ya oğlunu gönderir; ya da beni çağırtır, oturtur damadın babasıyla beni karşı karşıya, ve başlar atıp savurmağa:

— Yahu sizin yaptığınız çok ayıp be! Haydi kendinizi düşünmüyorsunuz, ya mahalle, ya sokak? N'olacak mahallenin namusu, şerefi? Her gün kavga, her gün kavga. Görmeyeyim bir daha! Barışın bakalım. Zaten sizin aranızda çok eskiden beri bir dostluk olması gerek... Haydi barışın, haydi. Ben ayrıca damadın da kulağını bükerim.

Ne yapalım? Barışırız. Barışırız ama, kaç gün sürer ki Ahmet efendinin nasihatlerinin faydası? Ne demiş Ahmet efendi, mademki boşanamıyorsunuz, bâri hiç olmazsa iyi geçinin, birbirinizin haklarına saygı gösterin demiş. Hattâ, ev benim, dediğimde kızmış bile Ahmet efendi bana, aa orasını karıştırma... Ev, içinde oturanlarındır, demiş. Vazgeçtik, iyi geçinseler de... Nerde?... Yine bir bakarız ki, bir gece yarısı kızılca kıyametler kopmuş. Ee, ne de olsa baba yüreği, dayanamıyor. Kaparım av tüfeğimi duvardan, çekerim çizmelerimi, tam kapıya varınca, Ahmet efendi gelir aklıma, bu kez geriye döner, camları sıkı sıkı kapatır, başlarım bağırmağa:

— Ulan bir çıkarsam oraya!... Ulan bir yersem seni, ulan kıyma gibi kıyarsam seni!...

Çocuklar:

— Haydi baba müdahale edelim, derler. Ben:

— Zamanı var oğlum zamanı, derim.

Nefesimin yettiği kadar atar tutarım artık:

— Ulan, benim kızıma elini sürenin elini kızgın fırında kızartırım. Ulan, benim kızıma tekme atanın tekmesini kaynatma teknesinde kaynatırım!

— Babacığım, mademki müdahale edemiyoruz bâri sus!

— Susacağım oğlum susacağım. Ama elâleme karşı biraz bağırıp çağırmak gerek. Sonra ne derler, kızı şuracıkta dayak yiyor da, kılı bile kıpırdamıyor derler...

— Babacığım, yetiş öldürüyor!

— Protesto ediyorum seni bok soylu damat! Ulan bir gelirsem oraya! Ulan gelirim vallahi. Çizmem ayağımda, tüfeğim elimde.

— Babacığım boğuyooor!

— Burnundan nefes al kızım, burnundan nefes al! Giydim kızım, çizmelerimi giydim. Ulan bu ne be, bu namussuzluk be!

Tak tak tak bizim kapı. Bakarım ki Ahmet efendinin küçük oğlu:

— Babam diyor ki, müdahale etmesin diyor...

Kızarım:

— Ulan senin...

Lâfın gerisini başka türlü tamamlarım:

— Senin babanı çok sever ve sayarım. Haydi bu seferlik onun hatırı için affediyorum, ama bir daha olursa, hiç dinlemem, müdahale ederim. Ederim canım ederim.

İkinci günü bir bakarım ki, bizim kızın başı gözü sargılar içerisinde. Hatırlarsın belki, bundan dört sene önce de bir kere kavgaya tutuşmuşlardı. Ama o zaman kızım, handiyse ölecekti. Kırılmadık dökülmedik bir yanı kalmadı zavallının. İşte o zaman, kızımın ilk çığlığını duyar duymaz, Ahmet efendi işe karışmadan çıktım sokağa, başladım camları taşlamağa... Allah vekil, çok bi kızmıştım o zaman. Kırıp dökmedik cam bırakmadım. Sonunda baktım, hâlâ kızımı dövüyor, sokakta olanca kuvvetimle bağırdım:

— Geliyorum ulan!

— Babacığım yetiş!

— Geliyorum kızım. Dur, şimdi geliyorum. Şu paçalarımı bir bağlayayım, çizmelerimin konçlarını bir iyice çekeyim, dalıyorum kapıdan içeriye.

Çocuklar yalvarırlar:

— Tez ol baba, çabuk ol baba!

— Uçkur, uçkurum nereye gitti ulan, bulun şu uçkurumu, bulun!

— Burda baba.

— Verin o uçkurun ucunu bana. Haşşöyle, toplanayım biraz. Savulun ulan geliyorum! Çıkıyorum şimdi senin yanına.

Bir baktım, Ahmet efendinin hizmetçisi koşa koşa geliyor. Elinde de bir mektup:

— Bunu Ahmet efendi gönderdi.

Oğluma uzattım:

— Oku bakalım oğlum şunu!

— Sakın müdahale edeyim deme, biliyorsun emniyetten 06'ya telefon edersem, mesken mâsuniyetini ihlâlden sabaha kadar seni nezarethanede ayazlatırım.

— Babacığım yetiş!

Başladım yine bağırmağa:

— Yerim ulan, çiğ çiğ yerim ulan!

Ne yapalım, tepindik durduk sokakta...

Devrisi gün yine oturduk sulh masasına. Ahmet efendinin kaşları çatık mı çatık. Ne de olsa adamın uykusunu kaçırmışız gece.

— Bu böyle olmaz, dedi. En iyisi, biz bunların hangisinin kabahatli, hangisinin kabahatsiz olduğunu anlayabilmek için yanlarına bir gözcü koyalım. Bu gözcü, orada yesin, orada içsin, orada yatsın. Hem kavga olunca ayırsın, hem de haklıyı haksızı bize bildirsin. Ne dersiniz ha?

Ne diyeyim? Ahmet efendi böyle istedi, böyle olsun.

— Çokgezen Fatmanıma ne buyurulur?

— Olsun Ahmet efendi, dedim.

O günden sonra bizim kızın evine Çokgezen Fatmanım da yerleşti. Yerleşti ama, Çokgezen Fatmanımın evde oturup, yiyip içmekten başka bildiği bir şey yok ki. Damat dayağa başlayınca, ne olur 'ne olmaz, ben de bir ara dayağı yerim diyerekten kaçar gidermiş mutfağa, kapıyı da üstünden kilitlermiş. Ben bu odadan bağırdıkça, o büsbütün kulaklarını tıkar, benim protestolarımı duymak istemezmiş.

Ne diyeyim sana bey kardeşim bilmem ki, ah ah şuram yanıyor işte. Geçenlerde bir öğle üstü yine başladı çığlıklar. Kaptım tüfeğimi, giydim çizmelerimi, çıktım sokağa...

— Ulan geliyorum işte! Yiyeceğim seni çiğ çiğ.

Daha ben bağırır bağırmaz —Ahmet efendi öğle uykusundaymış— hemen göndermiş küçük oğlunu:

— Babam diyor ki, karışmasın diyor.

— Ulan git, söyle babana karışacağım.

— Sahi mi?

— Sahi ya, blöf mü sandın?

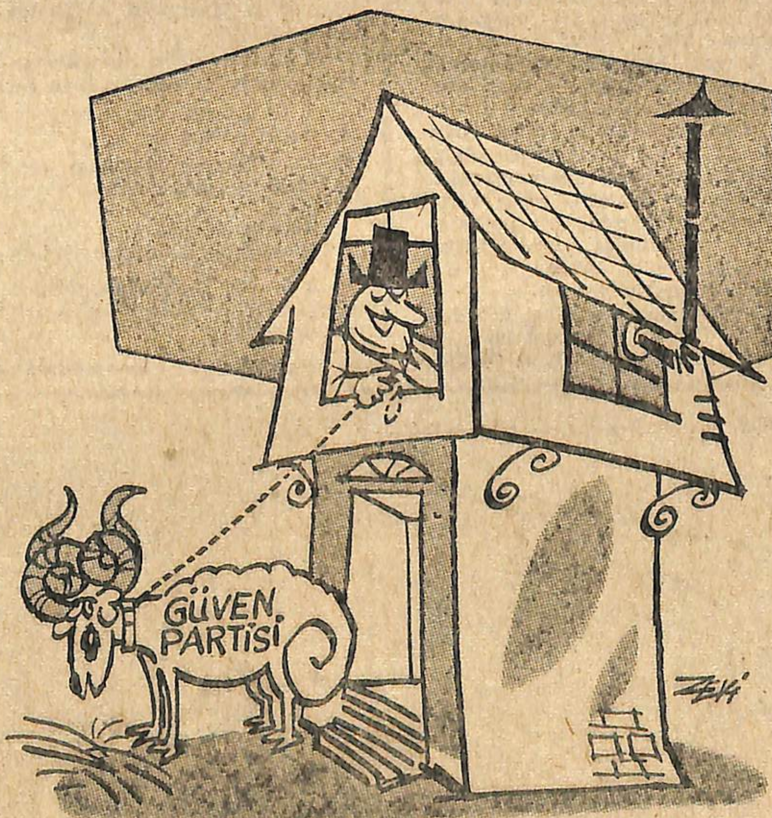
Koştu gitti oğlan. Ben yine bağırıyorum:

— Yerim seni ulan, çiğ çiğ yerim, yutarım!...

Ahmet efendi bu kez büyük oğlu Vâsıf'ı göndermiş:

— Babam diyor ki, sen haklısın diyor. Ama ele güne karşı ayıptır. Hele şimdilik içeriye girsin, ben hemen meseleyi halledeceğim, diyor.

Güven Partisi, amblem olarak resmen «Koç» u seçti. (Gazeteler)



Yazısız

— Yok anlamam ben, bırak şunu çiğ çiğ yiyeyim!

— Yahu Hilmi amca, biz senin ne arslan, ne kaplan, ne kahraman bir adam olduğunu biliyoruz. Tabii yersin. Ama babam diyor ki, şimdi yemesin de, eğer ben işi halledemezsem o zaman yesin diyor.

— İşte o zaman yerim.

— Ye Hilmi amca, o zaman ye!

— Ayıp be!

— Ayıp Hilmi amca ayıp.

— Utanır insan be!

— Utanır Hilmi amca utanır. Yak bakalım bir sigara. Dur dur, kibrit var.

— Bu ne kepazeliktir yahu!...

— Kepazeliktir Hilmi amca kepazelik.

Zavallı kızım bu olaydan sonra tam 27 gün hastanede yattı. O yata dursun, biz de tuttuk hastane masrafını damattan aldık. Her zaman biz verecek değiliz ya. Sonra, Çokgezen Fatmanımın yetkilerini artırdık, Fatmanımın eline bir muşta, bir de sopa verdik. Ayrıca, evde şiş gibi, bıçak gibi yaralayıcı ne varsa, hepsini imha ettik.

Ama çok geçmedi aradan. Bir gece yine kızılca kıyamettir koptu. Nasıl yumrukluyor yavrucuğum duvarı:

— Yetiş babacığım, yetiş!

— Ulan yerim seni, çiğ çiğ yerim. Ulan Çokgezen Fatmanım, ayırsana ulan şunları, kullansana ulan sopanı, muştanı...

— Babacığııım!

— Protesto ediyorum. Şiddeti, nefreti büyük protestolardan ediyorum. Yerim seni ulan, çiğ çiğ yerim.

— Babacığıııım!...

Zavallı yavrumun sesi boğuk boğuk çıkıyor. Kalmamış artk takati bağırmağa...

— Geliyorum kızım!... Yerim ulan!... Verin ulan benim çizmelerimi! Tüfeğimi de. Uçkurum, uçkurum nerede ulan, bulun şu uçkurumu!...

— Burada baba burada!...

— Haşşöyle, çekeyim çizmelerimin konçlarını iyice... Dur ulan ben sana gösteririm.

Fırladım sokağa:

— Yerim ulan seni! Çiğnerim ulan. Sakız gibi çiğnerim, leblebi gibi çiğnerim... Cart ulan, curt ulan!

— Babacığım!...

— Karar veriyorum kızım. Veriyorum kızım veriyorum... Verdim kızım, vereceğim kızım, veriyorum kızım, verdim, verdin, verdi, verdik, verdiniz, verdiler kızım... Yerim ulan!

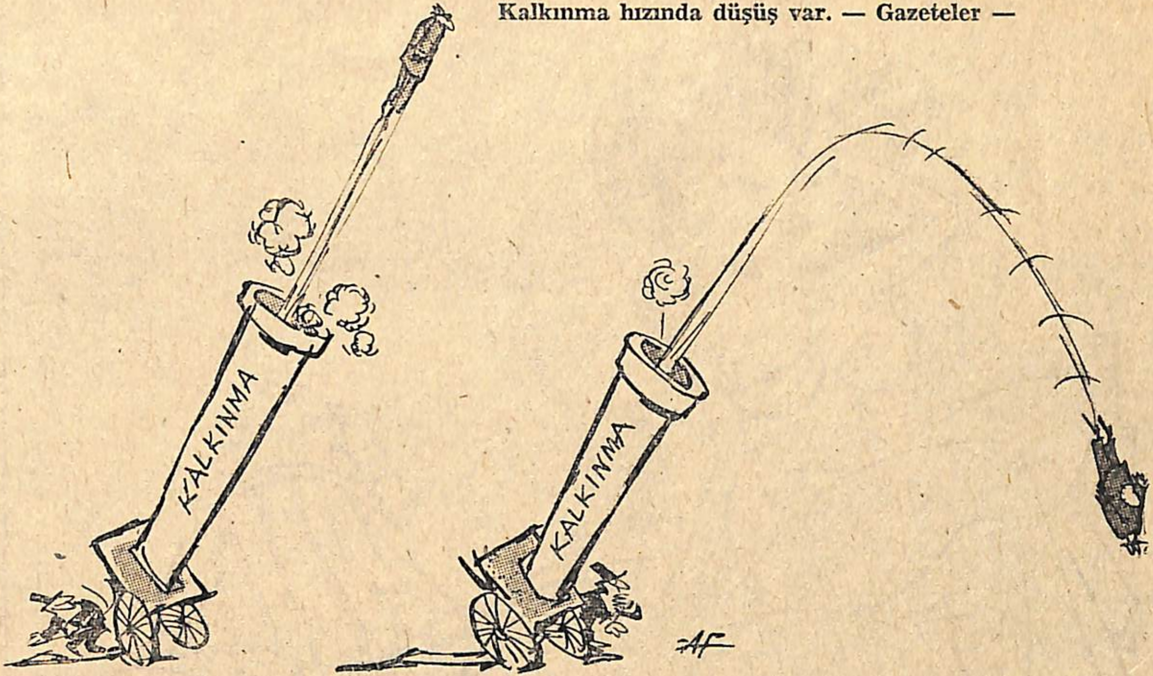
Tam kapıya varmıştım ki, Çokgezen Fatmanım'la burun buruna geldik. Bana:

— Nasıl olsa damadın kızını boğdu. Bari hiç olmazsa sen elini kana bulama Hilmi amca, dedi.

İşte böyle bey kardeşim. Gitti kızım gitti. Gül gibi kızım gitti...»

Muzaffer İZGÜ

Kalkınma hızında düşüş var. — Gazeteler —



Yazısız

YEDİ GÜN

PAZARTESİ

Dayan aslanım

«Dışarda çalışan işçilere kolaylık sağlanacak.»

Nasıl olacağını bilmiyoruz ama, madem karar verdiler, sağlanır. Bilirsiniz, çoğu zaman yardım fasıllarını Tanrıya havale ederiz. Darda olana, «Allah yardımcın olsun» deriz, avuç açana, «Allah versin» der göndeririz. Dışarda çalışan işçilerimizin de her halde, «Allah kolaylık versin ahbap» diye sırtını sıvazlar, gereken kolaylığı gösteririz.

SALI

Bir delinin bozduğunu...

Cuntanın kuvvetli adamı Patakos, «Yunanistan'daki temizlik harekâtı bitti» demiş.

Ooh, ellerine sağlık! Epey yoruldular ama, ülkenin dört bir yanını da pırıl pırıl yaptılar. Ne kral kaldı, ne amiral, general... Kimini tevkif ettiler, kimini emekliye sevkettiler.

Temizliği tamamlamak için son olarak da kendilerini almışlar ele. Önce albaylıktan generalliğe terfilerini yaptırıp, sonra sevketmişler kendi kendilerini emekliliğe...

Cuntaya gelince: Askerî idi, üyelerinin askerlikten ayrılmaları ile «Başıbozuk» oldu. Bu da önemli bir değişiklik sayılmaz. Zira kafalarında bir bozukluk olduğu, cümlenin malûmuydu!

ÇARŞAMBA

Bu tutumla

«Hey büyükler büyükler
Örnek alsın küçükler
Zengin olacak Türk'ler,
Dolacak kumbaramız!»

Yerli Malı ve Tutum Haftası, küçük öğrencilerin söyledikleri şiirlerle bir kere daha kutlandı.

Yukardaki haberle şiiri gazetede okurken, gerçekten ne kadar tutumlu bir millet olduğumuza bir kere daha inandık. Kaçak eşya sergisi haline gelen bir ülkede Yerli Mallar Haftasını kutlamak, hele hele tutum üzerine yazılmış bir şiirin, dört mısraını olsun kırk yıl saklamak az marifet mi?

Gelecek yıl tekrar hatırlamak üzere Yerli Mallar Haftası hepimize kutlu olsun.

PERŞEMBE

Tahsisat mı?...

Alt alta iki haber: «1967 senesi ramazan ayına mahsus sadaka-i fıtır miktarı tesbit edildi.»

«Maliye Bakanlığı, İzmir Belediyesi için bir liralık yardım ayırdı.»

Allah Allah... Bakanlık, acaba İzmir Belediyesine ayıracağı tahsisatı, bir fakire vereceği zekâtla mı karıştırdı?

CUMA

Denge kuruldu

Tartışması aylarca süren bir konu daha karara bağlandı: «D» cetvelinden maaş alanlar, işçi sayılmıyor.

Haydi bakalım. Canla başla çalışıldı, neyin ne sayılıp ne sayılmadığı iyice anlaşıldı.

«D» cetvelinden maaş alanlar işçi sayılmıyor, işçi sayılanların maaşları da, günümüzde para sayılmıyor!

CUMARTESİ

Boşuna karıştırmayın

«Bakkallar ilâç satmayacak» dendi, kıyamet koptu!

«Bazı ilâçları bakkallar da satacak» dendi, her kafadan bir ses yükseldi:

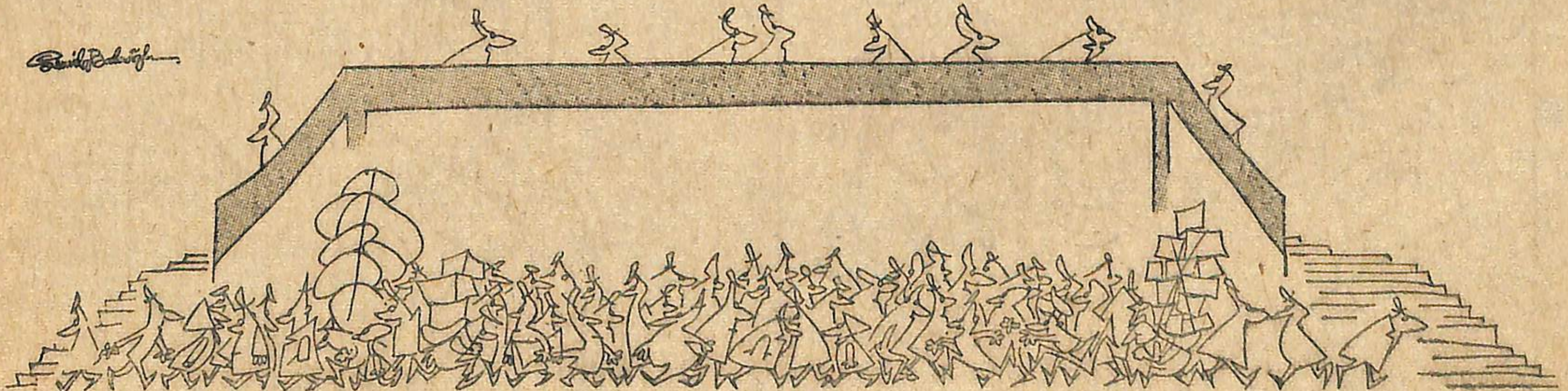
Rica edelim de karıştırmayın kafamızı... Neyin nerede satıldığını, neyi nereden almamızın mümkün olduğunu hazır bellemişken uğraştırmayın bizi. Yıllardır jilet, tarak, sabun lâzım oldu mu eczaneye dalıyoruz; pamuğu, sargı bezini, aspirini, gripini bakkallardan alıyoruz. Millet aldıkça sağ olsun onlar satıyor, onlar sattıkça millet alıyor. Hepimiz memnunuz durumdan, size n'oluyor?

PAZAR

İncelik

Trafik tıkanıklığından ve bazı yolların bakımsız olduğundan şikâyet eden şoförler, «Atatürk Köprüsü, araba törpüsü» demişler.

Bir dereceye kadar yalan da değil hani... Atatürk Köprüsü, araba törpüsü... Trafik meselesi, ömür törpüsü... Törpülene törpülene bu kadar inceldik ya!



Yayalar için köprü!



— Bazı sabahlar, üzerimden büyük bir ağırlık kalkmış gibi uyanıyorum nedense!...



— Kar yağınca, neden çaya za

GERÇEKLER

Hiç görmedik sevdaya
Kapılmada sakınca.

Gönül geri çevrilmez
Bir güzele akınca.

Evi uzakta değil,
Bizim semte yakınca.

Zevkli bir hayat sürdük
Karınca kararınca.

Her kadın câzibeli
Az uzaktan bakınca.

Seslerinde çekim var
Gözlerinde bir kanca.

Dünya senin, onunla
Bir kaç kadeh çakınca.

Sükûnun zedelenir
Başına suç kakınca.

İktidara göre: Muhalefet, Bütçe açığını fazla büyütüyor. — Gazeteler —



— Güneş ufaktan şimdi doğar,
Yürüyelim arkadaşlar...

JANNİNE DE CANCALE

Lokanta, sahibesinin adını taşıyordu. Balık Lokantası... Sahibesi, Britanya'nın sarp kayalıklarından düşmüştü Paris'e ve yaralanmamıştı bu düşüşte. Üzerinde kısacık enine kakao rengi çizgili, gri bir jersey, elbise ve mevzun bacaklarla servise katılıyordu. Yüzü yaşantılıydı. Kızı, barda içki sunuyordu. Anasından biraz daha etli. Yüzüne hayat daha yazı yazmamış... Servis yapanlar hep kadındı. Perdelerde kırmızı kalyonlar yüzüyordu. İnce bardaklarda gül rengi şaraplar, ha doluyor ha tükeniyordu.

İstakoz ızgarası ısmarladık. Önce canlısı geldi bir tepsi üzerinde. Kötülük gibi kara, parlak sırtlı bir deniz ürünüydü, insanı ürküten:

«— Ne güzel değil mi?» diye mırıldandı, Jannine de Cancale. Bir sanat eserinden bahsediyormuşcasına şevkle, zevkle.

Bizim küçük, kötülük gibi kara ıstakoz az sonra ızgara halinde geldi, garip bir buket gibi: Ölmüş halimin, onca güzel olmasını isterdim Akbaba...

Her şey lezzetliydi, her şey zevkliydi, her şey, ayaklı bardaklardaki şarap kadar hafif ve parıltılıydı.

«— Yahu bu lokantacılık hakkında çok şey öğrenmemiz gerekiyor» diye düşündüm.

Şimdi bizim «ya Sidilere» bunu desem:

«— Efendim... Bezzzz (Biz» Viyana kapılarına dayandık. Bezzz uşaklık bilmeyiz», diye tükürük patlata patlata, ağzımı tıkayacaklar.

Bi kere, a ucuz ve her duyguyu ucuzlatarak yaşayan keratalar, be hey, simsarlık kabul etmeyen, yücelikleri simsarlığından beslenen kargalar, bir kere, Viyana kapılarına dayanan sizler değil, sizlerle artık ilişiği kesik atalarınız. Sizler, öz be öz evinizin kapısına bile dayanamazsınız!

İyi nutuk attım mı Akbaba?

Cumartesiydi. İş saati bitmişti. Jannine de Cancale, safalanmaya devam eden müşterilerine vedâ etti ve kastor mantosunu giydi, kızını koluna taktı, iyi bir hâtıra bırakır gibi, zarif bir parfüm kokusu bırakarak çıkıp, otomobilinin direksiyonuna geçti!...

«— Beeez...»

HERVÉ MİLLE

Paris Macht, Marie-Claire, Figaronun sahiplerinden Hervé Mille. Aynı zamanda bu üç organın yöneticisi. Ünleri salan o Fransa'da, ünleri yıkan o. O, ve Pierre Lazareff.



— Şu ihtiyara bak, hâlâ



...ptığımızı şimdi anladınız mı?...



— Sana, samanlık sahnesi bitti dedik be kardeşim!...

RA

UBU

T

K

Georges V otelinde bir dairede oturuyor. Özel aşçısı var Hindiçini'li. Masmavi, burgu gibi gözlü, yaşlı, mihrabı yerinde bir adam. Kasıntısız, rahat. O derece kudret insanı rahatlatır. Rahatsızlık, «kudretcikten» gelmez mi?...

Anlaştık. Yazı yazacağım Paris - Macht için. Şimdi duyar gibiyim bilgiç takımını: «İşin içinde iş var... Kim bilir neden onu seçtiler. İşin içinde iş var...» Siz de gidin, kendisini görün Hervé Mille'i. Belki size de «İşin içinde iş var» adlı yazılar yazdırır!...

Tesadüfen öğrendim: Türkiye'de doğmuş ve Türkiye'yi yedi yaşında terketmiş. Hasretini çekiyor. Babasıyla, yanlarında filinta gibi abaza atlılar, Kuzuluğa gidermiş. (Adapazar'a yakındır. Radyoaktif suları vardır. Güller arasında küçük küçük paviyonlarda barınılabilir.)

Ada vapurunda, küçüklüğümüzde gördüğümüz, kalıp kıyafetli beylere benziyor, Hervé Mille. Türk olduğumuzu öğrendikten sonra, beni, yanına bütün girip çıkanlara «vatandaşım» diye tanıttı.

Anılarına sadakat, çocukluk senelerine sadakat, duygu alabildiğine...

Şimciiik... Nice büyük elçi, o yapısı zarif elçilik binalarından gelip geçti. Hangisi, böyle «kazanılmış» dostları kolladı, kazanılmış ve nice nice kudretli... Üstelik de, has ekmek gibi dostları?...

Hadi bre siz de... Gene politika simsarlığını, diplomatik oyuncakçılığa tercih ederim... «Ambasadör... Ambasadöööör», hay Allah senin ambasadörüne. Değerlileri de var tabii... Ama ekserisi n'apar ki?...

«— İş başımın üstünden aşkın» diye sızıldanır.

İş dediği, dâvetlerdir ve bir satırlık rutin işi. Affedin, o bi satırlık rutin işini sana yüklediğimiz için, affedin!

Görüşülen kişiler kimlerdir?... Hervé Mille'yle mi ilişki kurulur?... Yooo... Kendini birdenbire, Allahın inayetiyle Türk dostu ilân eden işsiz güçsüz Kontes Rikiki'lerledir dostluk. Karşılıklı rol kesişirler, sen kontes, ben ambasadör!... Muayyen birinden değil,yaygın bir tipten bahsediyorum.

Soran olursa (olmaz ya), kendilerine, neden Hervé Mille gibilerini ihmal ederler diye, cevap hazırdır fısıltılı:

«— Türkiye'den gelenleri ağırlamaktan, tahsisat kalmıyor...»

Hey Türkiye'den gelenler, «ambasadörlerde» takat bırakın!... İşittiniz mi, huuu!... Takat bırakın!...



...n peşinde koşuyor!...

GERÇEKLER

Röntgenci hapı yutar
Balkondan çok sarkınca.

Hepsi bizi kafese
Koymak ister aklınca.

Antlarını bozarlar
Canlarını sıkınca.

Yoğurdu üfle de ye,
Süt ağzını yakınca.

Anlarsın kâinatı
Çifte boynuz takınca.

Sen tozu, dumanı gör
Kuyruğu koparınca.

Oyun biter KARAGÖZ
Perdeleri yıkınca.

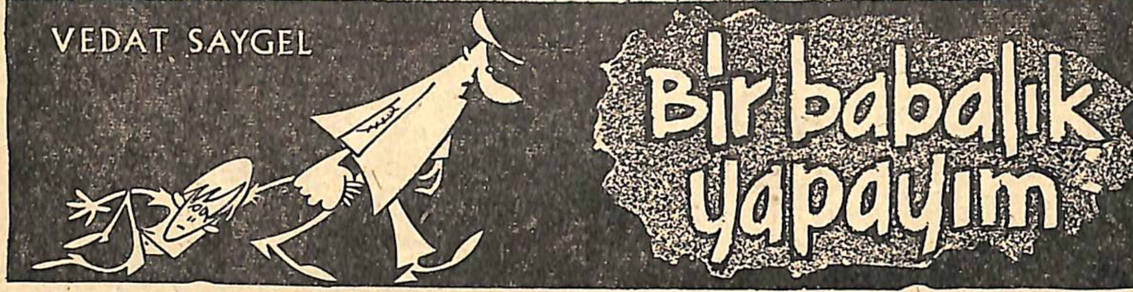
KUTLU birçok dilberler
Koşar senin arkanca!.

Salâhattin KUTLU

Azılı kaatiller bir yolunu bulup polisin elinden kaçıyor. — Gazeteler —



— Yine bir yolunu bulup kaçtın ama, bu sefer yakayı çabuk ele vereceksin!



— «Mübarek Ramazan-ı şerifin yüzü suyu hörmetine, şu oğlanı işe bir yerleştirebilsem...»

Dönüp ardına baktı, yamalı yırtık, yalınayak başı kabak, kara kuru oğlu peşindeydi işte.

— «Breh anasını sattığımın dünyası!...» diye geçirdi içinden. «Daşı dopragı altındır dedikleri İstanbul'da, ekmeğin lokması altınmış meğer!

Günlerdir kendilerine acıyanların salık verdiği iş kapılarını arşınlamaktan, baba oğul ikisinin de imanı gevremişti! Son umudu, hatırlı birinin gönderdiği berber dükkânındaydı. Oğlanın bir aylık emeği, elli lira da etmez miydi yani? Ah, işe alıp da, ilk elliliği avans olarak arife gününden evvel bir verseler...

Elinden tuttuğu gibi Bitpazarı'na götürürdü. Oğlanın çıplak ayaklarına az kullanılmışından bir çift pabuç, sırtına da bütün ayıplarını kapatacak en incesinden, en ucuzundan bir yağmurluk uydurdu muydu, bey, paşa çocuklarına dönerdi kâfir!

— «Oğlanı berberin yanına yerleştirebilirsem...»

Dükkâna ikiyüz metre kala, yatırlara üç mum adadı. Yüzelli metre kala, adadığı mumu beşe çıkardı. Yok yok, beş mumla halledilecek meselelerden değildi bu. Yüz metre kala horoz adadı dükkânın önüne gelince, horozu koç yaptı!

Dudaklarında umutsuz, zoraki bir gülümseme:

— Selâmın aleyküm, kolay gele ağalar, diye girdi içeri.

Kapının dibinde büzülen oğluna:

— Dik dur len! diye dirseğiyle dokundu.

Yeni eğitime çıkan er gibi, ürkek hizaya mesafeye bakınarak, esas duruşa geçti çocuk.

— Dükkânın sahabı hanginizsiniz?

— Benim, dedi önündeki müşterinin suratını sabunlayan beyaz önlüklü. Bir şey mi vardı?

— Pavlikatör Musta bey gönderdiydi de...

— Haa, dedi, çocuk bu mu?

Sorduğuna göre, demek ki kulağı bükülmüştü. Ah, işe alıp da, bir elli liracık avans verse... Oğlanı giydirdiği gibi, para kalırsa belki birer de sıcak çorba içerlerdi.

— Hee, bu işte.

Fırçayı elinden bırakan berber:

— Gel bakayım buraya, dedi.

Biraz oğlan gitti, biraz babası itti, berber müşterilerin arasında elbise alan eskici gibi, çocuğu evire çevire bir güzel inceledi.

Müşterilerden biri:

— Çok küçük, dedi.

Heyecanla sonucu bekleyen adam:

— Oğlak değil ki etine buduna bakasın bey, dedi. Alt tarafı on yaşında bi oğlan.

Bir başka müşteri:

— Yaşını da göstermiyor, dedi.

— Köylük yerde kavruk kaldı garip. Yaşını göstermez ama, oğlumdur diye söylemiyorum, zehir gibidir çalışmadan yana.

Bakışları berberin yüzünde, geçer not bekleyen bir öğrenci sabırsızlığıyla sonucu bekliyordu.

— «Ayda elli lira maaş mümkünü yok vermez» diye geçirdi içinden. İşe alacağı bile şüpheli ya, kırk verse ona da razıydı. Yirmi-yirmibeş liraya bir yağmurluk, onbeş liraya da bir eski ayakkabı aldı mıydı, zararı yok, yürüyerek dönerlerdi eve!

Çocuğu bırakıp, yeniden müşterinin suratını sabunlamaya başlayan berber:

— Bana çocuk lâzım değil ama Mustabey köyden yeni geldiğinizi, burada perişan olduğunuzu söyleyince, «Haydi şu mübarek günlerde, güç durumda kalan bir vatandaşımıza, bir babalık yapayım» diye düşündümdü, dedi.

— Allah sizden razı olsun, tuttuğunuzu altın etsin beyim!

— Gene de, hemen karar verebilecek gibi değilim.

— İş karara kaldıysa nedir ki?... Verin olsun bitsin!

Dizleri titriyordu heyecandan. Ayda otuz lira verse... Yirmisiyle bir yağmurluk, pazarlık ede ede on liraya da bir pabuç alırdı belki...

— Buraya getireceğine, bir fabrikaya yerleştirseydin, ayda eline bir kaç kuruş geçer, sana da yardımı dokunurdu.

— Canım, belki adamcağız ilerde oğlunun meslek sahibi olmasını istemiştir, dedi müşterilerden biri.

— He ya, para neymiş ki? Yardımından geçtik, kendine baksın, harçlığını çıkarsın, karnını doyursun, iyi bir meslek sahibi olsun yeter!

— Mesleği kavradıktan sonra karnını da doyurur, harçlığını da çıkarır evelallah. Fakat bu işlerde çalışacak çocuğun, cin gibi olması gerekir.

— O bakımdan hiç kuşkunuz olmasın bey. Boyuna bosuna bakma, tazı gibidir!

Usta bir ayıcı gibi, oğlanı uçkurundan çekti, büzüldüğü yerde toparlandı çocuk.

— Anlaşıldı ille sanatkâr yapacaksın oğlunu.

Umudun verdiği gayretle gülümsedi adam:

— Olursa sayenizde olur bey.

— Önce şartları konuşalım, anlaşabilirsek bir babalık yapayım şu bacaksıza...

— Anlaşamıyacak ne var ki ortada? Yeter ki, sayenizde bir ekmek sahabı olsun.

— Ben şartlarımı sıralayayım da, siz isterseniz dinlemeyin. Sonradan kırgınlık çıkacağına... Değil mi?

— Tabiî tabiî, dedi müşteriler. Sonunda ne sen hakkım yeniyor, de, ne de usta şartlarım yerine getirilmiyor desin.

— Öyle ya canım, dedi berber. Her insanın iyi tarafı da vardır, kötü tarafı da... Karşılıklı anlaşıp dinleşmeden, müşterek çalışılır mı?

«Anlaşılan alıyor oğlanı...» diye düşündü adam. «Altmış, belki yetmiş bile verir ama, ellilik garanti!»

— Haklısın bey.

— İşe başladığı andan itibaren çocuk senin değil, benim sayılır artık!

Oh, oğlanın bakım yükünü de atıyordu üstünden:

— Bizim kitabımızda ayrı gayrı yoktur bey. Bir babası da sen ol, ne çıkar?

Bayağı iyi adamdı berber. Çocuk gerçekten kendininmiş gibi, sevgiyle parlıyordu gözleri:

— Adam olmak istiyorsa, dediklerimi eksiksiz yapması şart!

— Hele bi dediğini iki etsin!...

— Sözümden çıktı mı, kırarım kafasını!

— Kır bey, helâl olsun!

— Sen de onun sözüne uyup şikâyete gelirsen...

— Allah adamın gözüne dizine durdurur bey, gelir miyim hiç?

— Dükkânın anahtarı kendisinde duracak.

— Gözün hiç arkada kalmasın ağa... Bi tırnağın kaybolursa, yapış yakamıza!

— Nerede oturuyorsunuz?

— Zeytinburnu'nda!

— Hımm... İki taşıt değiştirecek. Neyse, erken kalkar biraz. Sabah tam altıda, dükkân açılmış olacak!

— Elbette açar.

— Sonra ortalığın temizliği, eşyanın tozunu alması, kirli örtülerin yıkanması, akşamdan yıkananların ütülenip kalıplanması...

— Her bi şey elinden gelir maşallah.

— Haa, bir de şu var. Bizim iş göründüğünden çok ağırdır. Bu zayıflıkla, iki günde yatağa düşer. Çok iyi beslenmesi lâzım.

— İştahı da yerinde ama...

— Yok, öyle kuru fasulye pilâvla yürümez bu iş.

«Hey büyük Allahım, sen nelere kadirsin!» diye düşündü adam. «Elli verse, kırk verse derken, kesenin ağzını iyiden iyiye açıyor zaar.»

— Ya neler yemeli?

— Benim elime geçti mi?

— Geçti şükür.

— Eh, bir babalık yapayım, altı ay sonra tanıyabiliyor musun bakalım oğlunu.

— Ne diyeyim bey? Allah çoluğuna çocuğuna bağışlasın.

— Öğle, akşam kuvvetli yemeli bir kere.

— Eh, nasıl münasip görürseniz.

— Sefertasınız var mı?

Elbiseyi, beslenmeyi usta üstüne aldığına göre artık seve seve bir sefertası alırdı oğluna.

— Yok ama, alırım.

— Bugün hemen al. Üç gözlü olsun. Her öğünde yemeğin biri mutlak etli olmalı. Malûm, ne gelirse, gıdasızlıktan gelir insana.

— Çocuk benden çıktı gayrı. Ne derseniz o olur.

Usturasını bileyen berber, tepeden tırnağa bir kere daha süzdü çocuğu. Kerata ne kadar da ürkek duruyordu... «Höh!» desen, sokağa fırlayacak! Sevgiyle saçlarını okşadı küçüğün. Kulağına eğildi:

— Senin adın ne bakayım?

Belli belirsiz fısıldadı oğlan:

— Ali.

— Senin bunlardan başka elbisen var mı Ali?

— Yok!

— Ayakkabın?...

— Yok!

— Palton?...

— Yok!

— Dur sana bir babalık daha yapayım.

Döndü babasına:

— Bu kılıkta müşterilerin karşısına çıkamaz bu çocuk. Dükkânımız birinci sınıf, müşterilerimiz gayet seçkindir. Önce, beyaz bir önlük yaptırmak şart!

Baba son derece memnun, mırıldandı:

— He, ya...

— Sonra güzel bir ayakkabı, hazırından da olsa yeni bir elbise... Ama dur dur, daha kapıdan çıkmadan unutursun nelerin alınması gerektiğini. En iyisi, bir liste yapıp vereyim sana. Sefertası, ayakkabı, beyaz önlük, bir takım elbise, bir de palto... Giderken, Kapalıçarşı'dan hemen alıverin bunları. İşte dükkânın anahtarı... Yarın sabah saat tam altıda, çıta gibi bir delikanlı göreyim burada, haydi bakalım!

Adam, «Peki hangi para[illegible] alacağız bunları? Oğlanın ma[illegible] ne kadar olacak? Aylıksa aylı[illegible]dan yıllıksa yıllığından bir mi[illegible]tar avans verseniz» diyecekti, ustanın para hakkındaki sözlerini duyunca vazgeçti. Bir yandan müşteriyi perdahlarken, bir yandan:

Reklâm programlarından ilhamlar :



Yazısız

— Adam olacak çocuk şeyinden belli olur, diyenler, isabetli bir lâf etmişler, diyordu. Bak sanatkâr olacak çocuk nasıl da belli... Hiç para lâfı ettiler mi? Bu, iş isteyen tam sekizinci çırak. Her gelen kolay gelsinden sonra, ne maaş vereceğimizi soruyor. Meslekle parayı bir arada verirler mi adama? Çalış, çırak ol, kalfa ol, usta ol, parayı ondan sonra düşün, değil mi efendim? Beş lira maaşı, mesleğe başladığımdan beş yıl sonra gördüm ben. Ama şimdikiler... Zavallıdır elinden tutayım, bir babalık yapayım dersin, karşına geçip nisbet yaparmış gibi sorar: «Ne maaş verirsin?»

Dünyaları başlarına yıkılan baba oğul, iki robot gibi çıktılar dükkândan.

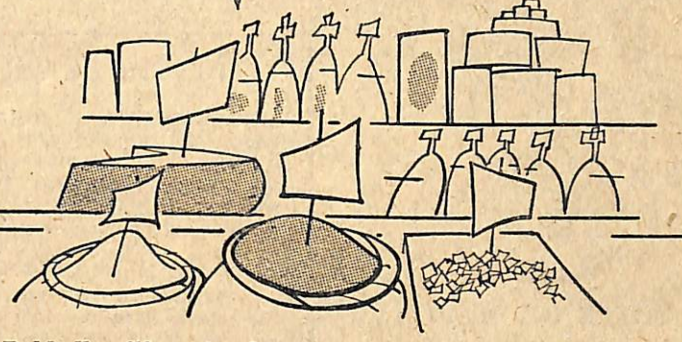
Arkalarından bir süre bakan berber:

— Bu oğlan da çok çelimsiz, dedi. İşime yaramaz ya, haydi mübarek bayram üzeri bir babalık yapıp, bir fakiri sevindireyim dedim!

Vedat SAYGEL







— Bakkallar ilâç satacak. —

Bu Fal da Benden

KOÇ



Bu ay gene geçecek Toto'yu tutturmadan;
Alışmışsın hep direkt oynuyorsun durmadan.
İt ısırınca iğne yaptır sen kudurmadan!
O kızı istetme ha... Esaslı sordurmadan!
Fala bakmak ilimdir, yazarım uydurmadan...

BOĞA



«Evet!» diyecek artık, İlhami'nin baldızı;
Senden iyisine mi verecekler o kızı?
Barışmayacak senle kaynananın yıldızı;
Kaynanalar öyledir, sen bırak o mızmızı...
Uğurlu rakamın beş, rengin ise kırmızı!

İKİZLER



Üç vâde var, mutlaka feraha çıkacaksın.
Öğleyin kuvvetli ye, akşam acıkacaksın.
Maaşın yetmiyecek, borcunu takacaksın.
Kız birine kaçacak ardından bakacaksın.
Sıkıntıdan altına azcık kaçıracaksın...

YENGEÇ



Dört aydır tıraş oldun, at artık o jileti.
Salı günü muhakkak al piyango bileti.
Kömür işi için gör, Pazar günü Şevket'i.
O kasaptan et alma, satıyor eşek eti!
Fala göre oğlanın iyi değil niyeti...

ASLAN



Bu ay sende iş nanay... Epey üzüleceksin;
Bu pazar gene futbol maçına gideceksin,
Kavgaya karışırsan bir dayak yiyeceksin!
Toto'da tek kolonda tam iki bileceksin.
Falın böyle çıkıyor, oğlum ne diyeceksin?

BAŞAK



O kızın ağabeyi seni çok korkutuyor;
Yalan söyle durmadan, o nasılsa yutuyor...
Hakikatte o seni ayakta uyutuyor!
Kız isen, oğlan senle gönlünü avutuyor;
Sen istersen inanma, fal bak nasıl tutuyor...

TERAZİ



Dişlerin çok sararmış, sabahları fırçala!
Cuma günü gör onu, sekize çeyrek kala.
Aleyhte konuşuyor, borç yapma çok bakkala!
Amma model kız buldun, en sonda bula bula.
Falın gayet ferahlı... Haydi hayırlar ola!...

AKREP



Her gün inip çıkıyor, sürtüyorsun yokuşu;
Arama, düşürdüğün o yirmi beş kuruşu!
İştahın yok, yemekte yesene biraz turşu.
Hava serin, kes artık bugünden sonra duşu.
Başının tam üstüne konacak talih kuşu...

YAY



Sarışın görmeyesin, abayı yakıyorsun;
O esmer işi yoksa seni bekleyedursun.
İntihara kalkacak, şaka mı sanıyorsun?
Ayın on ikisinde bir yola gidiyorsun.
Falın iyi çıkınca takdir mi ediyorsun?...

OĞLAK



«Sağ» dan, «Sol» dan sana ne? Sen dalgana baksana!
Ökçen düştü, düşecek... İki çivi çaksana!
Karnın çok ağrıyorsa, müshil alıp çıksana!
Saçların da dökülmüş, o kız bile çok sana...
Falın orta şekerli, bir cıgara yaksana!

KOVA



Gene bilmeyeceksin dört maçın sonucunu.
Oğlan söz kesti bile! Yala sen avucunu.
Nişanlın utanıyor, boyattır pabucunu.
Akşam dayak yemeden ver Mahmut'a borcunu.
Alaya alacaklar, söyleme sen burcunu...

BALIK

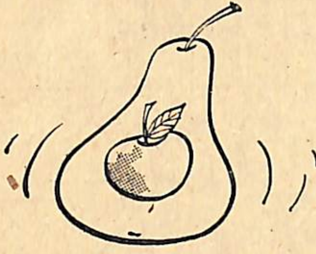


Sizin eve tıknazca bir misafir gelecek!
İsmail, Ayten için sana diş bileyecek.
Kopya çekme! Cebirci seni enseliyecek.
Sıfır verecek ama, yalvarırsan silecek.
Dergiler falı benden esaslı mı bilecek...

Mukadder ÖZAKMAN

EĞLENCELİK-EĞLENCELİK

SUAVİ SÜALP



SÖYLE DE DERDİNİ AÇIL

Herkesin bir derdi vardır. Aksini iddia etmek mânâsızlıktır... Son günlerde bize gelen mektuplardan bunu anlamış bulunuyoruz... İçinizde böyle sıkıntısı, takıntısı filân olan varsa bize yazın... Hem ferahlamış olursunuz, hem de hepimiz için iyi olur... Ayrıca şu aşağıdakileri okuyun da halinize şükredin.

ARMUTLARDA BİLE HİLE VAR

Bendeniz armuda nedense meraklı bir vatandaşım. İsmim lâzım değil, başka mânâlara çekebilirler. Neyse uzatmayalım (uzatan filân yok). Geçenlerde manavdan yemek için olacak iki kilo armut aldım. Eve gelince başına oturup yemek gayesiyle birini aldım, ısırdım... Yazıklar olsun, daha ısırır ısırmaz kan beynime çıktı, beynimden dolaşıp ayaklarıma geldi... Bu nasıl armuttur, ne armut tadı, ne kokusu, ne suyu var... Eski armutlar nerdee?... Tanıdıklarımı saysam sayfalar tutar... İnsaf etsinler... Armutlarda bile hile var... Yoksa yediğim armutu değil de marmut mu?... Arkadaşım Mahmut'a sordum... Şimdi armudun iyisini ayılar yiyor, dedi... Birbirimize girdik... Tam onu boğarken kendime geldim... Bir armut yüzünden arkadaş kaatili mi olacağım?... Ne zaman doğru dürüst armut yiyeceğiz?... Armutluğun lüzumu yok... Şeytan diyor git, bütün armutları topla, kimseye verme...

Istırabım büyüktür. Şimdi armutlar karşımda... Tahlile göndereceğim, kim tahlil edecek? Armuttan anlayan yok ki... Bu çok milli dâvaya parmak basın... Hürmetler ederim.

Mahmut Yer misin armut

İnanan da sağ olsun inanmayan da

BENİM HUYUMU BİLİRSİNİZ... ÖYLE DİĞER YAZARLAR GİBİ BİR KONUYU ELE ALIP YOL HALISI DOKUR GİBİ SAYFALARCA UZATIP NE SİZİN CANINIZI SIKARIM, NE DE KENDİMİ RAHATSIZ EDERİM... UFAK UFAK YAZALIM NEŞEMİZİ BULALIM... AŞAĞIDA OKUYACAĞINIZ ÇEŞİT DE, KISA, VECİZ VE ÇOK MÂNÂLIDIR... HADİ EYVALLAH...

EN ÇOK YABANCI KELİME KULLANAN YER

Dünyada en çok yabancı kelime kullanan yer Türkiye olup bir senede dilimize giren kelime sayısı 75658595 dir... Bu kelimeler bilhassa İstanbul'da kullanılmaktadır... Misal mi istiyorsunuz? İşte bazıları... Diolen — Terilen — Sanfor — Butik — Efengle — Taverna — Restoran — Granada — Jaluzi — Stor — Mizampli — Eşantiyon — Klöb — Kafeterya — Salonsalamanje — Klozet — Reyon — Pasaj — Suare — Matine — Galeri — Grisini — Gala — Kokteyl — Kapris — Kuşet — Pulman — Arajman — Vedet — Şantöz — Rejim — Parlâmento — Senatör — Trafik — Stop — Viraj — Krater — Gizi — Efemine — Efor... Bir anda aklıma gelen bunlar... Sıkıldım, gerisini kendiniz bulun...

BİR GÜNDE 1878 CEZA

Dünyada trafik cezası kesme rekoru halen İstanbul trafik polislerinden Cemal'e ait olup Cemal bir günde tam 1878 ceza zaptı keserek akşam üstü ceza kesmekten üstüne kesiklik gelerek üç gün istirahat almıştır... Kendine gelir gelmez konuşan Cemal şunları söylemekten kendini alamamıştır:

«— Kestiğim cezalar az bile, istirahatim biter bitmez bu rekoru da kıracağım. Şoför arkadaşlara hürmetler ederim.»

MENDİL KARABORSASI

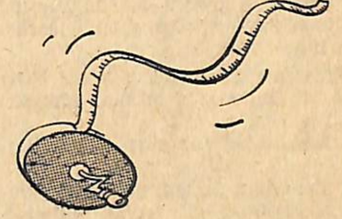
Afyon'da gösterilen «Ağlama yavrum ağlama» adlı yerli filmin gösterilmesinde bir anda şehirdeki mendiller tükenmiş ve mendil karaborsaya düşmüştür. Ayrıca iki sinemayı gözyaşlarından seller basmış, yüzlerce seyirci boğulmak tehlikesi geçirmiştir... Belediye film oynadığı müddetçe sinemaların içine tahlisiye simidi, açma ve çörek koydurmuştur...



GENE MİNİ ETEK

Biz de erkeğiz... İçimiz çekiyor... Bu kadınlar artık bizi tahrik etmekten vaz geçsinler, yoksa fena olurlar... Dün yolda bir kızı gördüm, ondan çok ben utandım... Kumaş bulamıyorsa bana gelsin, hem eline bir kaç kuruş verir, hem de onu ikna ederim... Nefsimizle böyle oynamasınlar... Biz onlarınkiyle oynuyor muyuz?... Erkek nefsi uyanırsa kimse uyutamaz... Bu kadar cinayet neden işleniyor, hep nefisten... Yapmasınlar... İçimiz çekiyor... Kendimi zor tutuyorum... Bir saldırırsam kaçacak delik bulamazlar... Kış geldi artık kapansınlar da biz de işimize bakalım. Bu sütunda bunu yazın... Yazmazsan sen de ineksin...

Sabahattin İçiçeker



DİKKATİNİZİ ÖLÇELİM Mİ?

Herkes kendinin en dikkatli adam olduğunu iddia eder... Şimdi aşağıda on soru soracağım... Dikkat edin bakalım dikkatli misiniz...

1 — İki binanın arasında dururken, o iki binanın en üst katında bulunan pencerelerde kaç tane saksı olduğunu bakmadan söyleyiniz.

2 — Biraz önce geçen otobüs kaç kişilikti?

3 — Berberinizin bıyığı var mı?

4 — Bu sabah evden çıkarken en son karınıza ne cevap verdiniz?

6 — Biri arkanızda öksürdü... O adamı bilin... Ve ağzının payını verin.

6 — Bu gürültü ne?

7 — Bir avuç leblebi kaç tane eder?

8 — Saatiniz kaç?... Bakmadan söyle, yoksa tepelerim

9 — Adını ve soyadını bir nefeste tersten oku...

Yukardaki sorulara otuz saniyede doğru olarak cevap verenler çok dikkatli, bir dakikada cevap verenler dikkatsiz, hiç cevap vermeyenler ise lâubalidir ki onlarla en ufak alâkamız yoktur...

⊙

AZİMET DOLAYISİYLE — Bütün bir köşkün beş odası haminnemiz ve eski eşyalarımızla birlikte bırakılacaktır... İhtiyara iyi bakacak temiz, çocuksuz bir ailenin orayı tutması menfaatleri icabıdır... Fiat mâkuldür... Biz de mâkulüz.

KİMSESİZ — Bir genç kadın kendine kalacak bir yer arıyor... Herkesin yanında kalamaz... Erkeksiz aile tercih edilir...

İÇ FANİLÂSI :

Kışlık iç fanilâları, ya filtekozdan, ya viskondan, ya yündendir. Yazın giydiğimiz atletlerin aksine ısıtır... Kaşıntı yapar... Zamanla vücutta kırmızı kabarcıklar görülür. Bu kabarcıklar iltihaplanıp kronik bir hal alır ve nöbetle birlikte bulantı başlar... Küçüklere giydirilmez... Hususî kutularda satılır...

YÜN DON :

Yün don ilk defa Sibirya'da Don'lar tarafından giyilmiştir. Bu dondan çıkan yağa da don yağı adı verilir... Yün don giyenler daha çok varis, siyatik ve antipatik kişilerdir. Yün don giyilir giyilmez pantalonu üstüne çekip acele düğmeleri iliklemelidir... Belki odaya bir giren olur...

KAŞKOL :

Boyuna sarılan bir giyim takımıdır. Kravat takmayanlar daha çok kullanır. Kaşkol bundan yedi bin sene önce Purusya'da Henri Kaşkol tarafından icat edilmiştir. Elli türlü kaşkol vardır. Fakat en makbulü atkıdır. Kaşkol boynu sıcak tuttuğu gibi nefesi keser ve sıkıntı verir...

Kışlıkları çıkardınız mı?

Havalar ne sebeptense birden bire soğudu... Bu arada hem üşütmemek, hem de sıkı giyinmek zorunda olan insanlara seslenmiyoruz: Kış fena bastırdı, elbise değiştiriniz... Elbiseniz yoksa çamaşır değiştiriniz!...

Meteoroloji Müdürü
Mahmut Keşişleme

☀

ZIBIN :

Zıbını tarihten önce yaşamış bir kavim olan Zıbıniler çıkartmışlardır. Zıbın daha çok yelekle fanilâ arası bir giyim eşyası olup üç düğmeli ve robadan büzgü olur... Zıbını daha çok erkekler giyip, kadınlara giydirmezler. Zıbın giyen bir erkek zıbın gibi olur. Kısa boyluların zıbın giymesi Belediye Hizmetleri Selâhiyet Kanununca yasaktır...



TAKIM :

Elbise mânâsına gelen kışlık takımlar genellikle yündür. Sık dokuma, çift ilmik olmalıdır. Yün takım zamanımızda çok pahalı olduğundan onun yerini tutan keçe, şayak, gibi kumaşları yün diye yutturarlar... Yün takım giyen parmakla, parmak yoksa kolla gösterilir... Yün elbise çok ısıtır... Eğer kâfi derece ısıtmıyorsa yün değildir...

KAPUT :

Kaput en üste giyilen adamakıllı kalın bir paltodur. Kaputlar daha çok erkekler tarafından giyilir. Kadınlar ise ona karşılık manto giyer. Kadın mantoları erkek kaput ve paltolarından daha incedir. İnsan kaputu giydi mi hiç üşümez. En hain ve karlı havalarda bile korkmadan dolaşır. Kapalı bir yere girince hemen kaputu çıkarıp askıya asmalıdır.

Kısaca kışlık giyimler bunlardır. Soğuklar başlamadan bunları sandıktan çıkarıp iyice silkin ve giyip hemen bana gelin bir göreyim... Hürmetler...

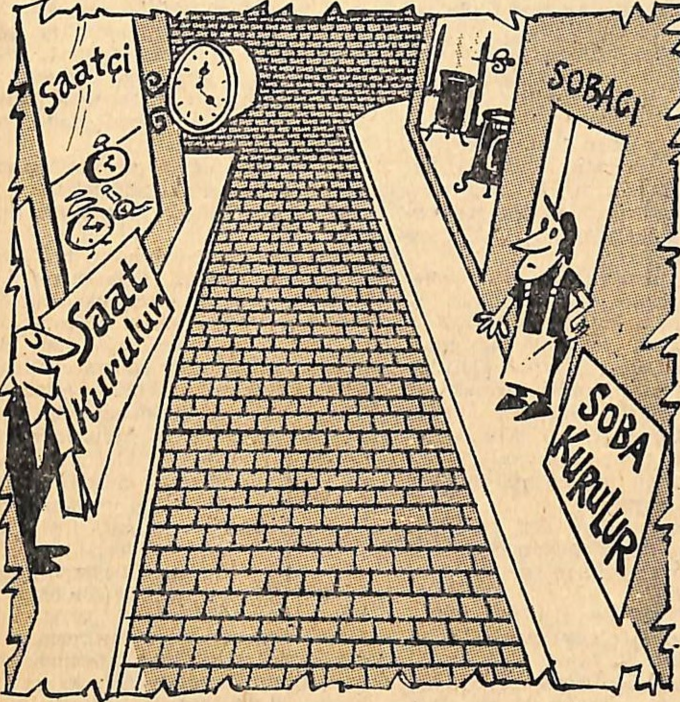
Kışa girerken...

ZEKİ











GELİYOOOR



— Kışı da böyle birbirimize haber versek... Şimdi kışın geldiğinden habersiz milyonlarca insan vardır!..









Los Kokarios Topluluğu

ÖZBEK İNCEBAYRAKTAR

ÇOCUKLAR:

— Kuralım âbi. Cazdan, mazdan çakmayız ama, kuralım şu topluluğu, diye olumlu karşıladılar teklifimi.

Yengeç Kâmil:

— Oğlum, lâfla olmaz bu dalgalar, diye söze karıştı. Caz kim? Biz kim? Bir sürü de zımbırtı ister bu işlerde. Nerden bulacaksınız o kadar mangizi?

Kertenkele Orhan:

— Para işi kolay. Önce topluluğun adını koyalım, diye konuşmaları kesti.

Baktım ki, bizimkilerin kafasını karıştıran, çözülmesi gereken bir takım meseleler var ortada:

— Siz meraklanmayın çocuklar, hepsini hallederiz, dedim. Güç bir iş değil bu. Yeter ki, su koyvermeyin siz. Müzikten anlamaya gelince... Anlayan mı var zaten? Hele, cazda hiç lüzum yok buna. Sahnede gırtlağınız patlayıncaya kadar bağırır, çağırır, tepinirsiniz olur biter. Şimdi bunları bırakın da, topluluğumuzun adı ne olsun, söyleyin bakalım?

Kör Süleyman:

— Bıçkınlar olsun.

Kertenkele Orhan:

— Kertenkeleler, nasıl?

Yarasa Necmi:

— Yarasalar daha güzel değil mi? dedi. Her kafadan bir ses çıktı.

— Ulan köftehorlar! dedim. Kendinize mi mal etmek istiyorsunuz topluluğu? Los Kokarios Topluluğu olsun diyorum ben. Ha! Ne dersiniz? Gâvurca olursa daha çok ilgi çeker sosyetede.

Zarfçı Niyazi:

— Yaşşa be âbi! diye atıldı yerinden. Değişik bir racon. Bundan iyisi can sağlığı.

Diğerleri de beğendiler topluluğun adını. Şimdi sıra ilk konsere gelmişti.

On, onbeş gün sonra hazırdı her şey. Meşhur topluluklara benzeyelim diye, günlerdir traş olmamış, saçı sakalı koyvermiştik. Çocuklara yıkanmayı da yasaklamıştım bu ara. Bitpazarı'ndan aldığımız hırpani elbiseleri de takınca sırtımıza, konser kıyafetimiz tamamlanıyordu. Sultanahmet Meydanında gördüğünüz turistik serserilerden farkımız yoktu artık. Tam bir yabancı topluluğa benzemiştik. İstediğimiz de buydu zaten.

Yengeç Kâmil:

— Âbi, bu kıyafetle çıkılır mı halkın karşısına? dedi. Tefe koyarlar adamı vallahi. Üstelik teke gibi de kokuyoruz.

— Sen anlamazsın oğlum bu işlerden, dedim. Başarımız daha çok, hırpaniliğimize, pisliğimize bağlı. Görmüyor musun meşhur toplulukları?...

Konser günü salon iki saat önceden kapılara kadar dolmuş, hattâ içeri giremeyenler camları bile kırmışlardı.

Seyircilerin çoğu onsekiz-yirmi yaşlarında, mini etekli kızlarla, bulucinli delikanlılardı. Henüz programa başlamadan, salondaki ıslıklardan, kulak paralayıcı çığlıklardan ürkmüştük.

Sahneye çıktığımız an bir görmeliydiniz halimizi. Benim elimde telleri dökülmüş bir ud, Yarasa Necmi'de gövdesi yarılmış bir gitar, Kertenkele Orhan'da cırlak sesli bir zurna, Yengeç Kâmil'de patlak bir darbuka, Zarfçı Niyazi'de körüğü yırtılmış bir akordeon, Kör Süleyman'da da, tempo tutmak için evden yürüttüğü bir mangal maşası, çıktık mı meydana?

Seyirciler şimdiye dek böylesine orijinal bir caz topluluğu görmemiş olmalılar ki, sandalyelerin üstlerine fırlamışlar:

— Yaa, yaa, yaa, şaa, şaa, şaaa... Los Kokarioslar çok yaşa, diye tepiniyorlardı.

Bizimkiler eni-konu heyecanlanmışlar, yüzüme bakıyorlardı. Benden işaret bekliyorlardı anlaşılan. Yaradana sığınıp da:

— Başlayın ulan! diye bir nâra patlattım. Bir gümbürtüdür koptu. Tavan başımıza yıkılıyor sandım. Oğlanlar da bir kaabiliyetliymiş azizim! Anadan doğma müzisyenmiş hepsi de, haberimiz yokmuş! Nasıl uluyorlar, nasıl sağa sola sallanıyorlar öyle? Görenler iğdiş ediliyor sanır kerataları. Zurnanın sesi akordeona, darbukanın sesi gitara, udun sesi maşaya karışıyor, bir curcunadır gidiyordu. Seyirciler de iyiden iyiye azıtmış, saçlarını başlarını yoluyorlardı. Birbirlerini ısıranlar, göbek atanlar, etekliğini, pantalonunu sıyırıp ortaya atılanlar, bir ana-baba gününe çevirmişlerdi ki ortalığı görmeyin gitsin. Ben de coşmuşum:

Çocuklara:

— Siz de tepinin ulan! Kıvırın ha! Daha hızlı haykırın! Boğazlanıyor gibi. Vurun tellere! Hep beraber çalkalayın! diye ilk emri verdim. Topluluk da coştukça coştu. Artık konser de konserlikten çıkmış, millet, havlayıp miyavlamalarımızla, anırıp böğürmelerimizle kendinden geçmiş, müzikal bir sar'aya tutulmuştu. Sözüm ona müzik yapıyorduk. Nişadır sürülmüş gibi tepinip duruyorduk olduğumuz yerde. Müziğin verdiği coşkunlukla bir ara öyle bir vurmuşum ki ayağımı yere, gözlerimde şimşekler çaktı. Az kalsın bir tarafımı paralayacaktım.

Hayvanları ürkütülmüş bir sirk'e dönmüştü salon. Biz böyle havlayıp anırdıkça, miyavlayıp böğürdükçe, seyirciler de bize katılıyor, zaptedilmez bir azgınlıkla uluyordu. Yerlerde yuvarlananlar, sinir buhranları geçiriyorlardı âdeta.

Hızını alamayıp sahneye fırlayan kızlar, ne yaptıklarını bilmez bir halde boynumuza sarılıyor, şapur şupur oramızı buramızı öpüyorlardı. Bir aralık baktım ki don-gömlek kalmışız ortalıkta.

Arkadaşlara:

— Ulan, yukarı kıvırın donlarınızın paçalarını! Sosyeteye karşı ayıp olacak, diye bağırdım.

Bilseydik böyle olacağını, konserden önce topuklarımıza kadar inen donlarımızı çıkarır, birer şort geçirirdik kıçımıza.

Bizim elbiselerden hayır yoktu artık. Herkesin elinde mendil kadar birer parça kalmış, sallaya sallaya, yeni aranje ettiğimiz kıvrak bir Karadeniz havasına ayak uydurmaya çalışıyorlardı. Hâtıra olarak alıyorlardı anlaşılan. «Sosyetede âdet böyledir zâhir!» deyip sesimizi çıkaramadık.

İlk parça bu minval üzere bitti. Diğer şarkıları da daha gürültülü ve patırtılı bir şekilde icra ettik.

Konserin sonlarına doğru iş çığrından çıktı. Şortlar, külotlar, sütyenler havada uçuşmaya başladı. Ayılıp bayılanlar oldu. Duruma polisler müdahale etmeselerdi daha nahoş hâdiseler olabilirdi.

Ertesi gün, sanat çevreleri, gazetelerin şu haberiyle çalkalandı:

«Yeni Bir Yıldızlar Topluluğu Doğuyor».

Dün, Diskotek Şaban'da, Los Kokarios'ların büyük başarılarını alkışladık. Ses ve enstrümanların âhenkli icraları, bilhassa dikkati çekti. Topluluğun, musikimize yeni bir hava getirdiği inkâr edilemez. Gençliğin, müzik yoluyla eğitilmesindeki hizmetleri de unutulmayacaktır. Ayrıca, caz müziğimize getirdikleri ritim ve melodi zenginlikleriyle, Avrupa ve Amerika sanat müziği çevrelerinde dahi büyük ilgi uyandıracakları muhakkaktır.

Konser sırasında gençlerimizin gösterdiği asil sanat heyecanı, gelecek parlak günlere güvenle bakabileceğimizi müjdeleyen muhteşem bir manzaraydı. Çocuklarımızın gerçek sanat gösterileri karşısında takındıkları olgun ve anlamlı tavır, göğüslerimizi gururla kabarttı.

Sanatı sadece sanat olarak kabul eden Los Kokarios topluluğunu yürekten kutlar, sanatsever halkımız adına kendilerine teşekkürü bir borç biliriz.

Özbek İncebayraktar

Biz de üzüldük

Tahliyesinden iki saat sonra yakalanan hırsız, «Şimdi ne yüzle içeri gireceğiz?» diye dövünmüş.

Bize sorarsanız, adam haklı. Hiç olmazsa utanmanın ne olduğunu biliyor. Biliyor da cezaevindekilerin kuzu kuzu oturduklarını görüp, dışardakilerin türlü soygun peşinde olduklarını duydukça, «Tüüh, bizim yerimiz dışarısı galiba... Hangi yüzle bu namuslu adamların arasına düştük?» diye firar ediyor!



iyi plânlanan ve yürütülen bir reklâm ve tanıtma faaliyeti bir müessese için masraf kapısı olmaktan çıkar; karşılığını kat kat getirir.

BASIN İLÂN KURUMU

Cağaloğlu, Türkocağı Cad. no. 1. kat: 3
Telefon: 27 66 00 - 27 66 01. İstanbul

(Basın : 28205 — Ak. : 4)

Akbaba

Haftalık Siyasî Mizah Mecmuası

SAHİBİ :
Ergin Ortaç

Yazı işlerini fiilen idare eden:
Kadri Yurdatap

Dizildiği ve basıldığı yer:
Akbaba Matbaası

Sekreter: Selâmi M. Yurdatap

İDARE YERİ :
Divanyolu Klodfarer Caddesi, No. 8 - 10, Daire: 3. İstanbul
Telefon : 22 18 11

İLAN FİATI : Kapak içi, santimi 25 lira, iç sayfalar 10 liradır.

Bu gazete Basın ahlâk yasasına uymayı taahhüt etmiştir.

Fiatı : 100 kuruştur.

Milletler Gülüyor



Kim?

Adam uyurken, şüpheli bir ses tarafından uyandırıldı. Doğrularak:

— Kim var orada? diye bağırdı.

Bir ses cevap verdi:

— Miyav...

Rahatlayan adam:

— Haa, kediymiş, dedi ve yeniden yattı.

Az sonra bir tıkırtıyla fırladı yerinden. Yine seslendi:

— Kim var orada?

Bir ses cevap verdi:

— Yine kedi!

Nasihat

Çaresiz kadıncağız, arkadaşına:

— Bana bir akıl verir misin? diye sordu.

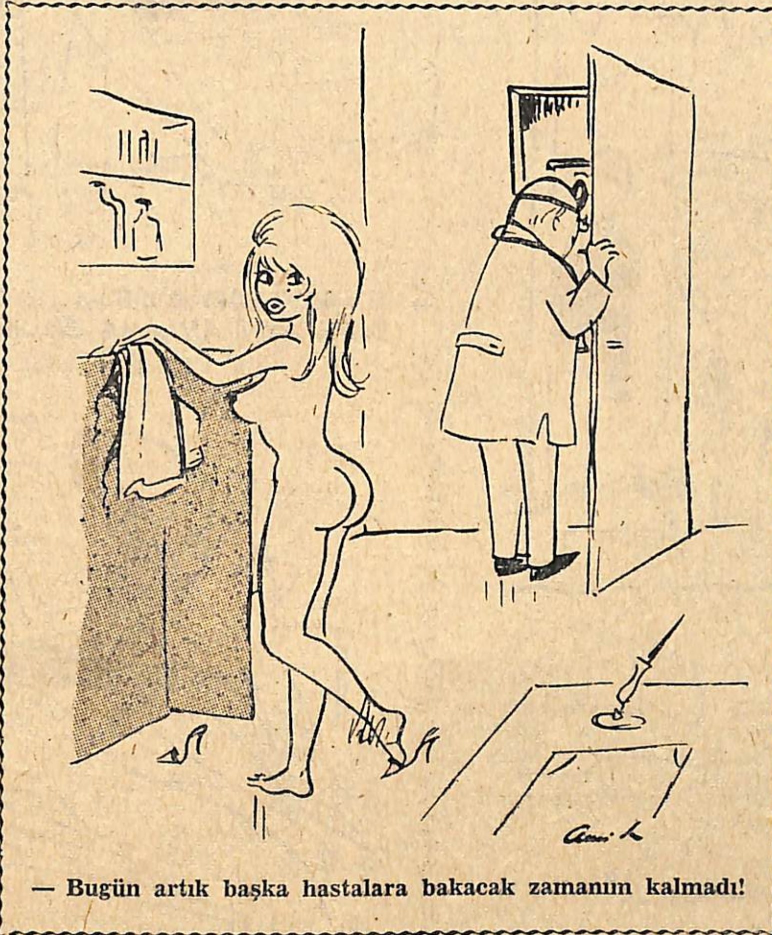
— Hay hay, dedi arkadaşı. Ne istiyorsun?

— Kızım onyedi yaşına geldi. Artık bazı şeyleri ona açıklamam gerekiyor. Ama söze nasıl başlayacağımı bir türlü kestiremiyorum.

— Çok kolay, ondan daha fazla bir şeyler biliyormuş gibi davran.



— 436 karımın hesabını tutmak için bana bir elektronik cihaz gerek!



— Bugün artık başka hastalara bakacak zamanım kalmadı!

Senet

Delikanlı, sevdiği kızın babasına giderek:

— Kızınızla evlenmek istiyorum, dedi.

— Şu halde bana isteğinizi yazılı olarak verin ve altına da tarih atıp imzalayın.

— Buna lüzum var mı?

— Var, dedi adam. Kızımın şimdiye kadarki bütün evliliklerinde boş bulundum, damatlardan hiç birine evlenirken verdikleri sözü hatırlatamadım!

Ziyan

İki İskoçyalı konuşuyordu. Biri:

— Dün akşam sirk'e gitmiştim ama korkunç bir şey oldu, dedi. Aslan, terbiyecisini yedi!

— Sizden bunun için ayrı bir ücret istediler mi?

— Hayır.

— Peki, korkunç olan ne?...

Yaş meselesi

Orta yaşlı kadın, erkek modasına uyup saçlarını kestirmişti. Kocasına:

— Kısa saç, bana yaşlı havası vermedi değil mi? diye sordu.

Adam:

— Yoo, dedi, gerçek yaşımı ortaya çıkarmış!



— Elimizde boş bir hizmetçi odası var, konforsuzdur amma, işe en çok yarayan da burasıdır!

Karıştırsana

Hastane bahçesindeki havuzun kenarına yüzükoyun uzanan deli, arada bir havuzun suyundan bir yudum alıyor, sonra suyu tükürerek tiksintiyle yüzünü buruşturuyordu.

Yanından geçen bir başka deli sordu:

— Bir saattir ne yapıyorsun orada?

— Hiç canım, dedi yüzünü buruşturan. Suya bir şeker atmıştım da, eridi mi diye bakıyorum.

Arkadaşının yanına uzanıp, suyun tadına bakan ikinci deli:

— Sen daha çok beklersin, dedi. Şekeri atmayı akıl ettin de, karıştırmayı akıl edemedin mi sersem?

Bir kısmını...

Yüz yirmi yaşındaki adamla konuşan gazeteci:

— Bütün ömrünüzü bu kasabada mı geçirdiniz? diye sordu.

— Bütün ömrümü değil, diye cevap verdi ihtiyar. Sadece ömrümün yüzyirmi yılını...

Sebep

Asık yüzlü yargıç:

— Bu yüzüğü siz mi çaldınız? diye sordu.

Sanık, rahatlıkla cevap verdi:

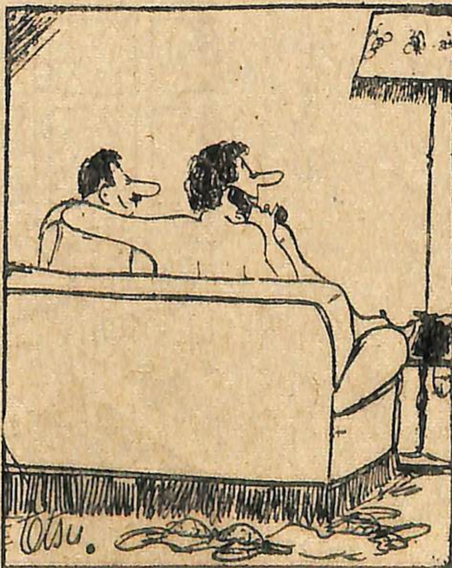
— Hayır. Onu sokakta bulduydum.

— Neden kayıp eşya bürosuna teslim etmediniz?

— Edecektim efendim, diye cevap verdi sanık. Fakat tam teslim edeceğim sırada, yüzüğün bir de içine bakmak aklıma geldi; baktım, sonra vazgeçtim.

— Neden?

— Yüzükte, «Hayatım boyunca seninim!» yazıyordu da, ondan!



— Hiç canım sıkılmıyor kocacığım... Arkadaşın Leo ile bilmece hallediyoruz!..

Sürat

Körkütük sarhoş, taksinin bir kapısından girip diğerinden çıktı, hayretle ne yaptığını izleyen şoföre:

— Bravo, dedi, çok çabuk getirdiniz. Borcum ne kadar?

Tampon olmasa...

Süratli araba sürmekten bahsediyorlardı. Biri:

— Direksiyona geçip gaza bastım mı, geçtiğim caddeleri değil, şehirleri bile tanıyamıyorum, dedi.

Bir başkası:

— Benimki daha kötü birader, dedi. Çoğu zaman araba bana yetişemiyor da, dönüp bir de onu aramak zorunda kalıyorum!

Sırası gelen Marius:

— Benim kadar hiç biriniz hızlı süremezsiniz, dedi. Geçenlerde Mimaras otodromunda öyle hızlı gidiyordum ki, arka tampona yapışmasaydım kaçıracaktım arabayı!

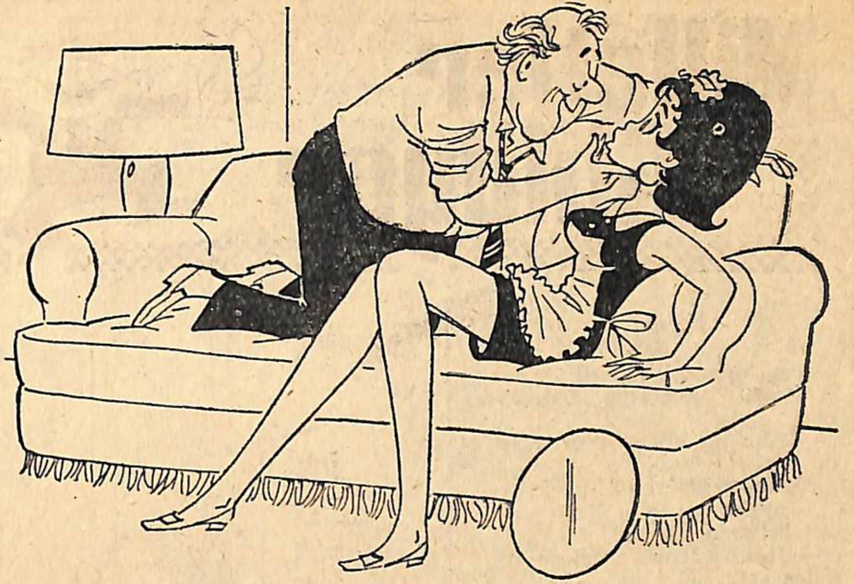
DÜNYA KARİKATÜRLERİ



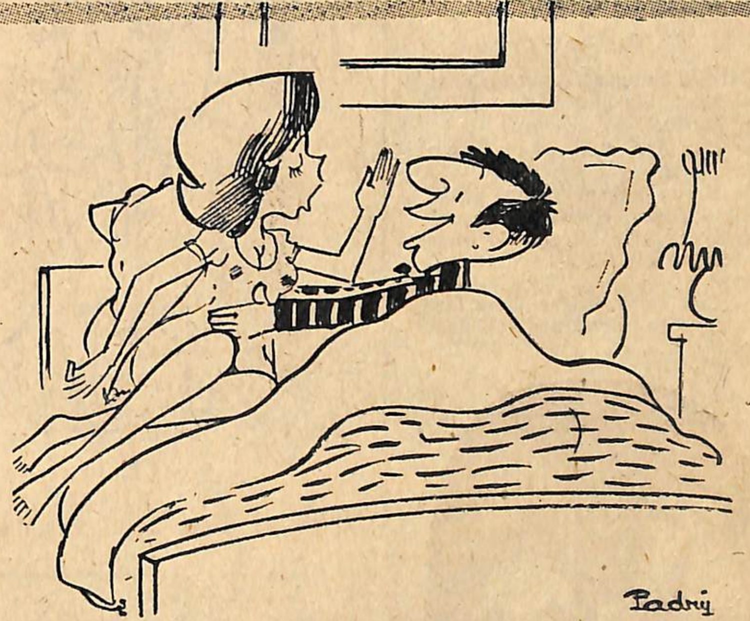
—BİRAZ DAHA BEKLER MİSİN SEVGİLİM? BABAM BİR SAATE KADAR GİDER !..



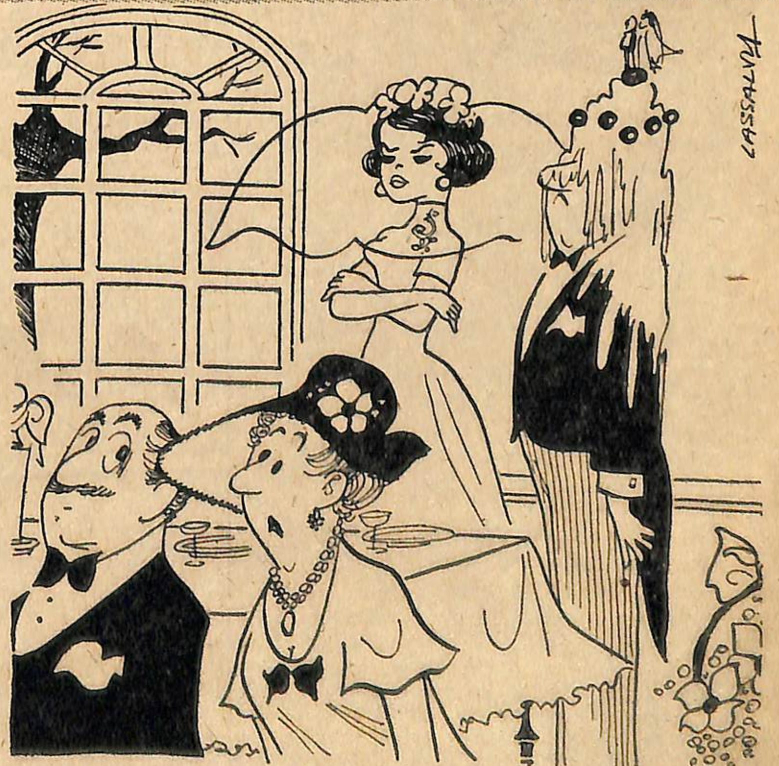
—YEMİN EDERİM SEVGİLİM, BENİ BU HALE SOKAN SERSERİ BİR KURŞUNDUR !..



—"HER ŞEYİ YAPABİLİRİM„ DEDİN BİR KERE... BU HER DİLDE AYNI ANLAMA GELİR !..



—ÇEK ELLERİNİ, BU AKŞAM KAFAMDA ÖYLE ŞEYLER YOK !..
—ZARARI YOK... VÜCUDUNDA OLSUN KÂFİ !..



—İŞLER KÖTÜ GİDİYOR ROGER... ÇOCUKLAR BOŞANMAKTAN BAHSEDİYORLAR...

bütün yurtta
TÜRKİYE HALK BANKASI A. Ş.



Halktan
Aldığını

HALK'a
veren
banka

(Basın : 28477 - A - 21632 — 6)



«Mizah, çok ciddi bir sanattır.»
Bernard Shaw



«İnsan güldüğü kadar insandır.»
Molière



Akbaba

Düşündüren ve Güldüren
Bir Mizah Gazetesidir!

Akbaba

Yeni Yılda sevgili okurlarına
3
Yeni eser takdim ediyor :

SIPA

Bu, Akbaba'nın yeni romanıdır.

Nasıl bir roman mı?... Neşeli mi? Alaylı mı? Çapkın bir macera romanı mı? Yoksa sosyal bir hiciv mi?.. Hepsinin cevabı, yazarın imzasında toplanmıştır:

MUZAFFER İZGÜ...

«Gecekondu» ve «İt Adası» romanlarının yazarı Muzaffer İzgü, «SIPA» adlı yeni romanını AKBABA için yazdı.

*

Akbaba'nın son derece ilginç yazı dizisi:

Bu Zamanın Sultanları!

Yazan: NİMET ARZIK

Değerli sanatçımız Nimet Arzık, bu ilginç yazı dizisini Akbaba için hazırladı.

*

Akbaba'nın Yeni Resimli Romanı :

Çamaşır Kaçakçıları

Reji-Senaryo ve Prodüktör: SUAVİ SÜALP

Heyecan — Macera — Korku — Gırgır — Espri — Bol kadın ve muhabbet romanı.

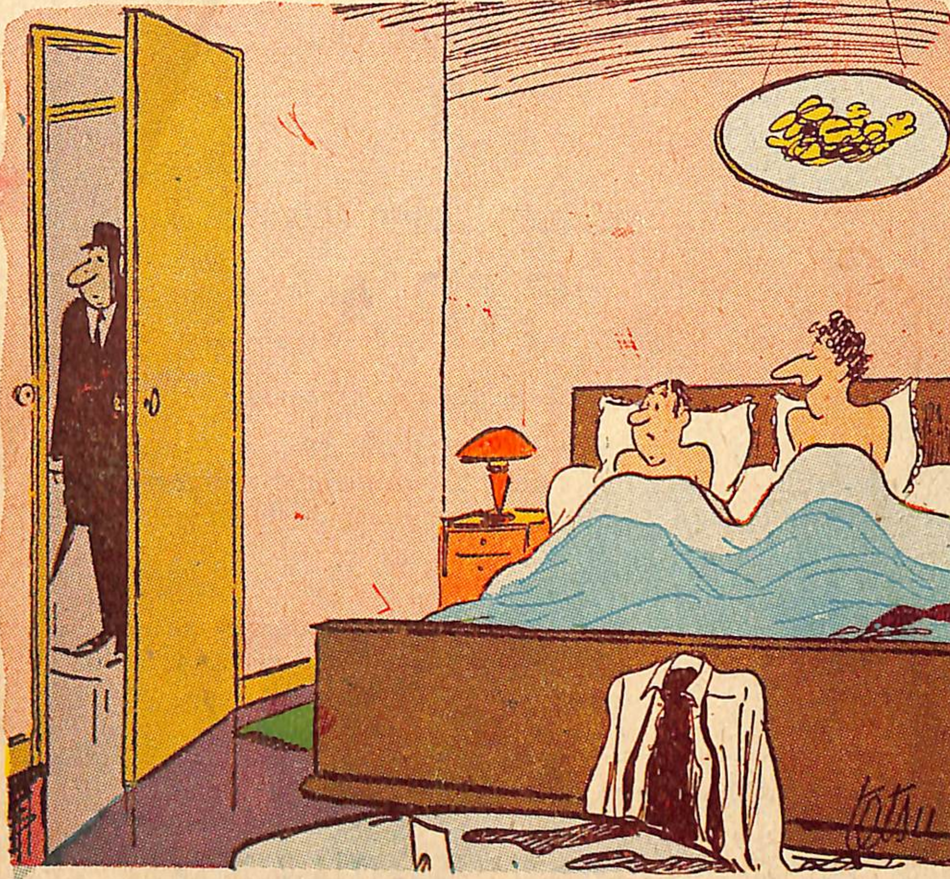
46 yıldır kendi kendisiyle yarış halinde olan AKBABA, bu 3 yeni eserini pek yakında sizlere takdim edecektir.

Akbaba Evinizin Neşesidir





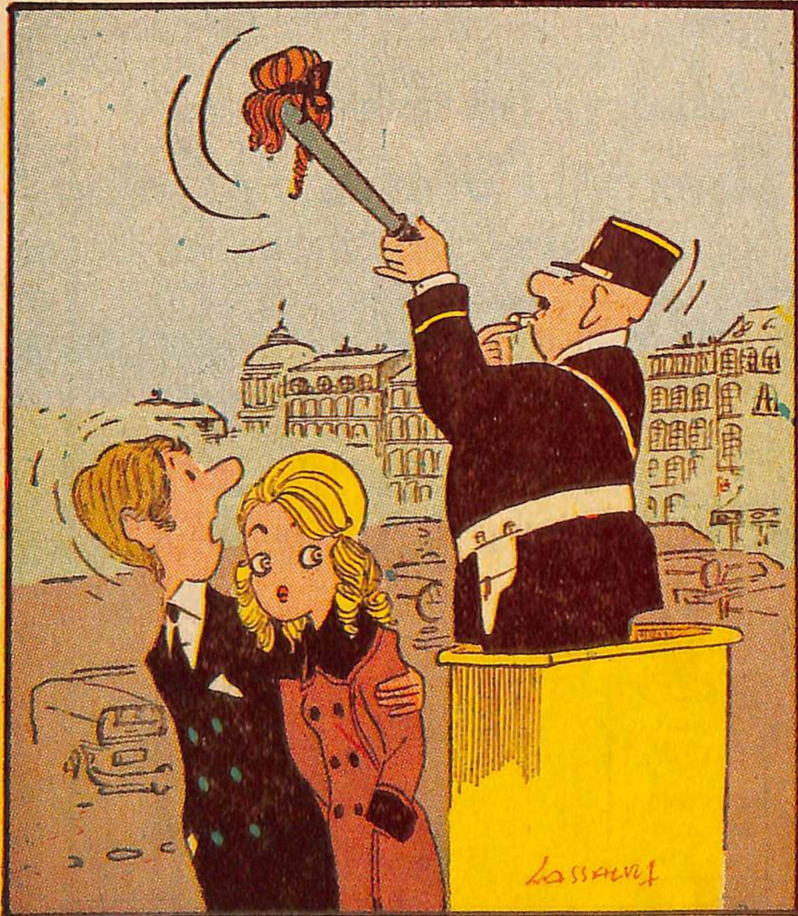
Akbaba



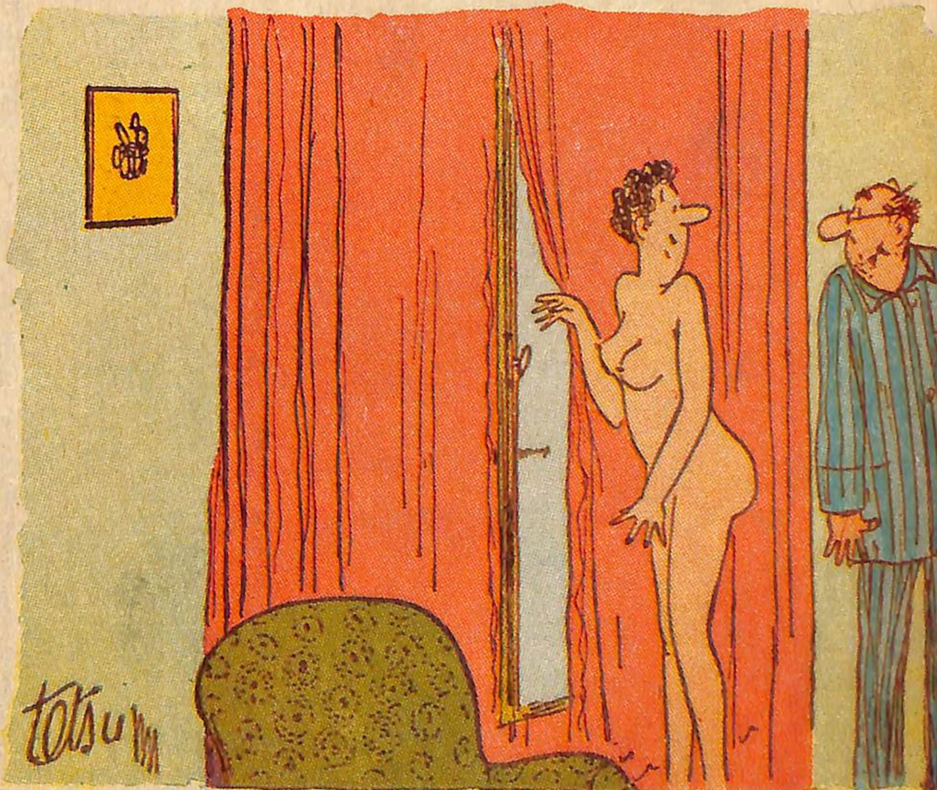
— TAMAAAM SEVGİLİM ... ÇOKTANBERİ KOCAMLA TANIŞMAK İSTİYORDUN !..



— KARICIĞIM, SEN ŞURADA BİRAZ BEKLEYİVERDE BEN ŞU İZİN ÜZERİNE BİR DÜŞEYİM !..



— ARLETTE SEVGİLİM... BAŞINDA BİR HAFİFLİK HİSSETMİYOR MUSUN ?..



— NE SANIYORSUN YANİ ?.. TAM KARŞIDA BİR ERKEK DURUYOR DİYEMİ PENCEREYE BÖYLE ÇIKIYORUM ?..